REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: Kaunas, Ožeškienės g. Nr. 2, tel. 18-36
Kalbamos val. nuo 4 iki 5 val.
SKELBIMŲ KAINA: petito eilutei po teksto 60 centų, prieš tekstą ir tekste — 1 lt. Darbo pasiūlymo ir ieškojimo ir asmeniniai skelbimai 40 cnt eilutei

Kaina 40 cnt.

SEKMADIENIS

Prenumerata: Paštu: 1 mėn. 1,50 ct., 6 mėn. — 8 lt., metams — 15 lt. Užsieny: 1 mėn. — 2 lt., 6 mėn. — 10 lt. metams — 18 lt. Vokietijoj, Latvijoj ir Estijoj — vidaus tarifas.

Nr. 13 (108) Sekmadienis, 1930 Vytauto Didžiojo m. kovo mėn. 30 d. III metai

275.000 litų už savo žmoną

(Klaipėdos korespondento pranešimas.)

APDRAUDĖ SAVE IR ŽMONĄ ĮVAIRIAUSIOSE GYVYBĖS APDRAUDIMO DRAUGIJOSE IŠ VISO 275.0000 LITŲ SUMAI. PO MĖNESIO MIRĖ ŽMONA. PASIRODĖ, KAD TAI NEBUVO TA PATI, KURI DALYVAVO APDRAUDIMO AKTUOSE. ĮTARTA, JOG ŽMONA MIRĖ NE SAVO MIRTIM. LAVONAS IŠKASTAS IR TIRIAMAS. NUSIKALTĖLIS IR JO BENDRADARBĖ, KURI LANKĖ APDRAUDIMO DRAUGIJAS, PAVADUODAMA ŽMONĄ, PASODINTI Į KALĖJIMĄ. SUSIDOMĖJIMAS IR ĮVAIRIOS VERSIJOS.

Klaipėdoj iškelta aikštėn dar ligšiol Lietuvoj negirdėta malversacija, didelio masto apgavystė ir nusikaltimas.

Klaipėdos miesto liaudies mokytojas Kazys Matulaitis, kaip dabar paaiškėjo, įvairiose gyvybės apdraudimo draugijose apdraudė savo ir savo žmonos gyvybę. Kaip žinoma, apdrausti savo gyvybę galima tik vienoj draugijoj, kitoj jau draudžiantis, reikalinga draudėjams duoti paaiškinimų kur ir kokia suma pirmiau apdrausta. Tačiau Matulaitis apie tai draudimo draugijose nutylėdavo. Jis apsidraudė Klaipėdos, Pagėgių, Šilutės ir kitose apdraudimo draugijose. Apdraudžiant vedžiojos ir moterį, kuri save vadino Matulaičio žmona.

Mėnesiui po apdraudimo praslinkus mirė Matulaičio žmona. Na, mirė, nieko nepadarysi. Juk daug žmonių miršta, miršta staigiomis mirtimis. Bet kada Matulaičiui reikėjo išgauti apdraudos premijas, nes buvo apdrasta su ta sąlyga, jei vienas iš apdraudėjų mirs, tai kitam draugija turi sumokėti premiją, iškilo aikštėn, kad pirmiausia, Matulaičio žmona nebuvo prie apdraudimo aktų sudarymo, o ją pavadavo Klaipėdos miesto siuvėja p-lė Šleusneraitė, antra, kad savo ir žmonos gyvybę buvo Matulaitis apdraudęs įvairiose draudimo draugijose.

Tas sukėlė įtarimą ir buvo pradėta aiškinti Matulaičio žmonos mirties priežastys.

Matulaitis ir jo bendradarbė p. Šleuseraitė tuoj buvo suimti ir pasodinti į kalėjimą.

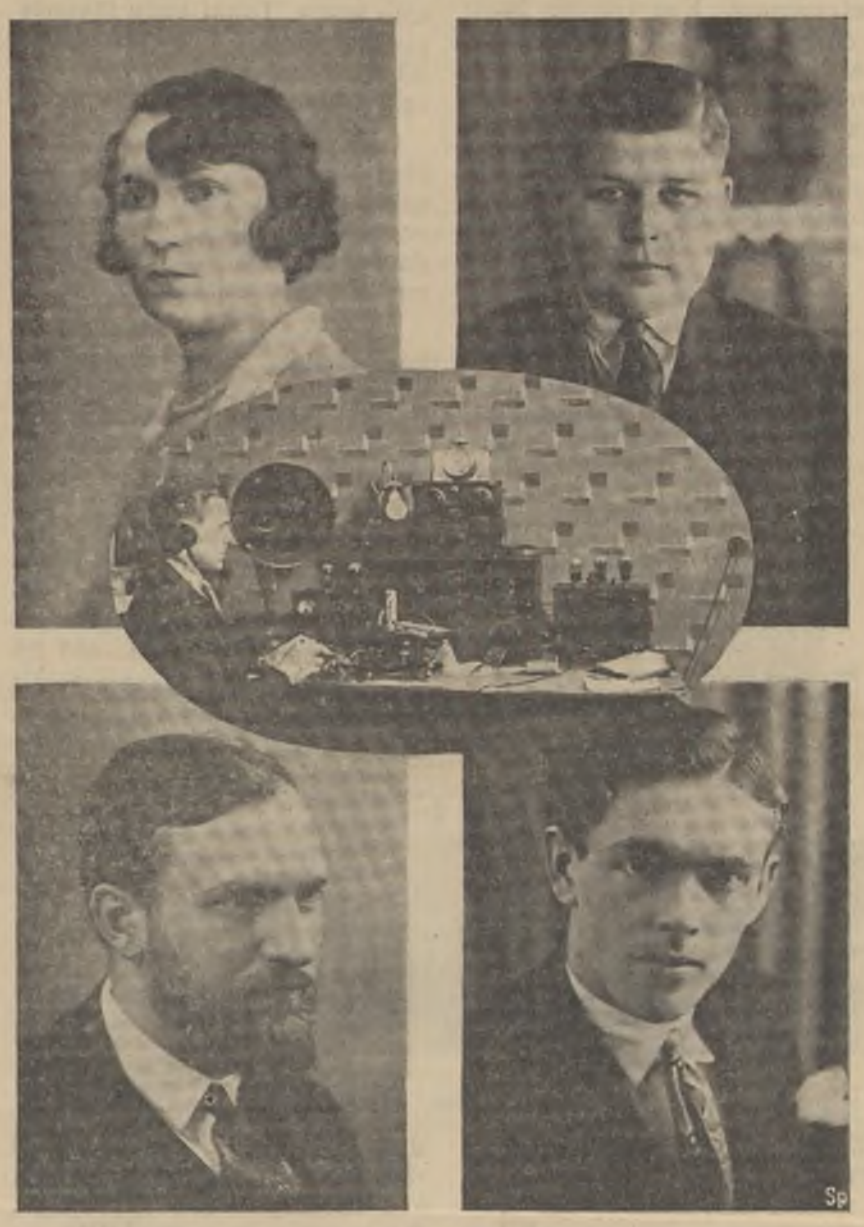
Nusikaltimo išaiškinimui teliko tik padaryti Matulaitienės lavono skrodimą. Šiomis dienomis jos lavonas iškastas iš Klaipėdos miesto kapinių, išplautos tyrimams reikalingos kūno dalys, o kita lavono dalis padėta atgal į kapą. Tyrimai bus atliekami ypatingai stropiai. Dalį tirs Klaipėdos gydytojai, o kita dalis bus išvežta galutiniems ištyrimams į Karaliaučių.

(Tąsa 2 puslapy).

Lietuvos Telegramų Agentūros sukaktuvės

Dr. E. TURAUSKAS, dabartinis Lietuvos Telegramų Agentūrūos „Eltos" direktorius

„ELTOS" REDAKCIJA: viršuj iš kairės p-lė J. Gerulaitytė, p. J. Merkis, žemai iš kairės p. V. Kamantauskas ir p. V. Radzevičius. Ovale vyr. radiotelegrafininkas p. Sadauskas prie vieno iš radio priimtuvų.

P. V. KEMEŽYS, dabartinis „Eltos" atstovas Pabaltės valstybėse.

Statkaus paskyrimas

„Sekmadienis" patyrė, kad naują kriminalinės policijos I-mo skyriaus viršininku paskirtas p. Statkus.

Aplink Avižienio mirtį

Kaip patyrėme, antras tardymas, kuriam vadovavo Vyriausio Tribunolo Valstybės Gynėjo padėjėjas p. Kalvaitis, nustatė, kad veter. gyd. Avižienio mirties priežastis — nelaimingas atsitikimas.

12.000 Amer. liet. rengiasi Lietuvą

Lenkai nori juos vežti ir išnaudoti. Niekas nesutinka parsidavėlių laivais plaukti.

Didžiausias vargas Amerikos lietuviams, keliaujantiems į Lietuvą buvo, kol neturėjo tiesaus susisiekimo su Klaipėda. Vykdami per įvairiausius Europos uostus buvo išnaudojami. Mažosios Lietuvos patriarchui Martynui Jankui pavyko užmegsti tiesų susisiekimą tarp New Yorko ir Klaipėdos. Susisiekimą palaikė „Baltic America Line". Nesenai ši linija visus laivus, palaikančius susisiekimą su Klaipėda pardavė lenkams už 17 milijonų zlotų. Amerikos lietuviai, ruošdamiesi šiais metais gausiai aplankyti seną savo tėvynę, buvo iš anksto nusipirkę „Baltic Amerika Line" laivakortes, bet patyrę, kad laivai aršiausiems Lietuvos priešams parduoti ir dar politiškais sumetimais, griežtai atsisakė jais plaukti. Lenkai, negalėdami po savo vėliava į Klaipėdą įplaukti ir nenorėdami grąžinti pinigus už parduotas laivakortes, bandė įvairias kombinacijas aiškindami, kad laivus leisią po Norvegų, tai Siamo vėliava. Tačiau Amerikos lietuviai jokiu būdu nesutiko.

Tiesaus susisiekimo su Klaipėda reikalui pakrypus, pirmojo susisiekimo tarp Amerikos ir Lietuvos iniciatorius ir įvykdytojas Martynas Jankus nepaliko pasyvus, Matydamas šito reikalo milžinišką reikšmę kaip tik laiku atėjo su savo patyrimu. Vytauto Didžiojo komiteto, šaulių sąjungos ir kitų organizacijų bei įstaigų pritariamas, surado liniją, kuri palaikys tarp Amerikos ir Klaipėdos susisiekimą. Tai Švedų Amerikos linija. Jos laivai nepalyginamai geresni už „Baltic Amerika Line" ir didesni, plaukios iš New Yorko į Klaipėdą. Tuo būdu Amerikos lietuviams duota galimybė be vargo, patogiai ir be pažeminimo atvykti tiesiai į Klaipėdą.

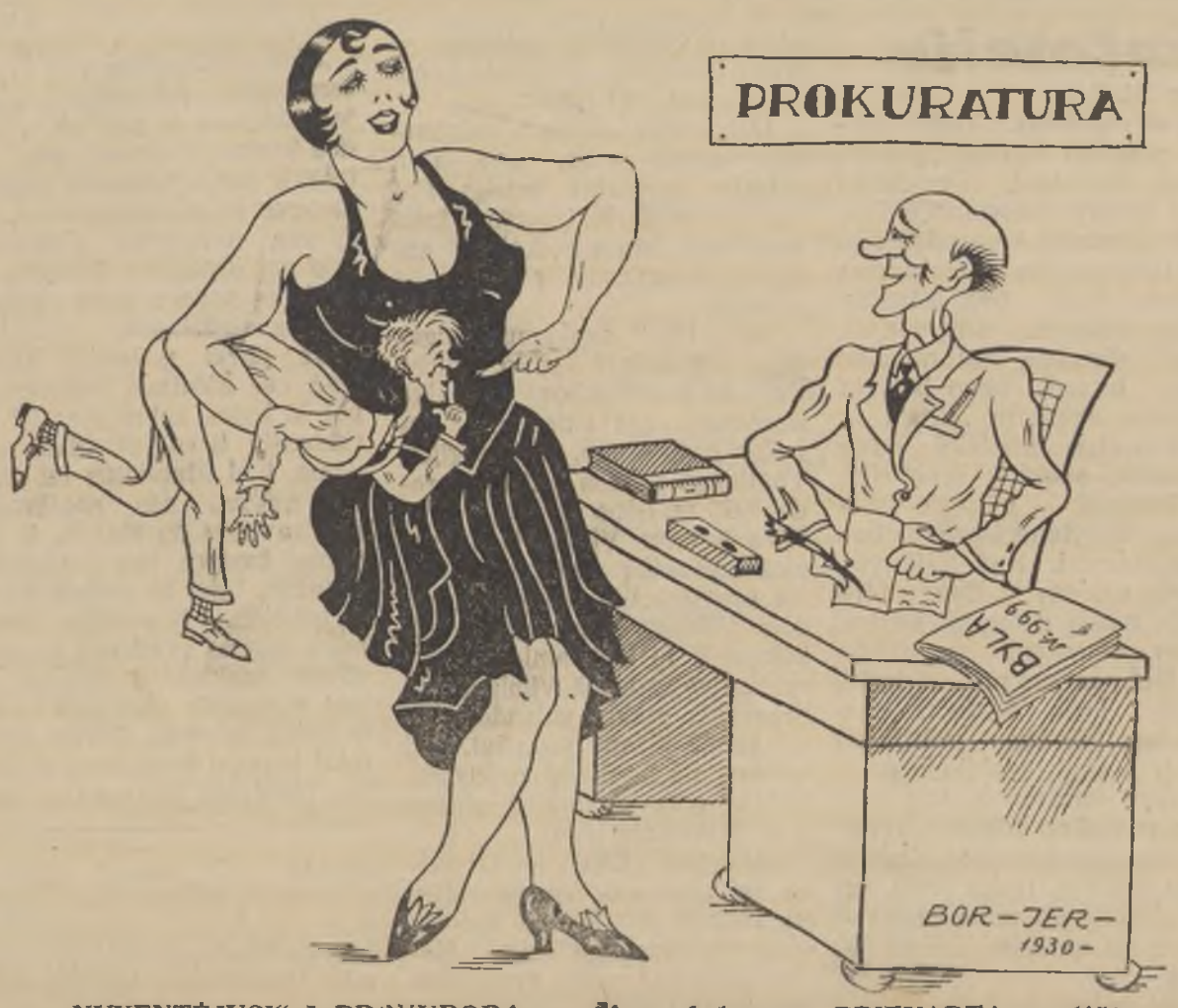
—O—

„Smurtininką" - tieson

„Sekm." karik.

Paskutiniu laiku padaugėjo moterų nusiskundimai dėl išžaginimo, kurie dažnai pasirodo melagingais.

(Iš kronikos).

„NUKENTĖJUSI" Į PROKURORĄ: — Šis nachalas, per PRIEVARTĄ nuplėšė mano garbę...

Svečiuos pas lakūnus.

LIETUVOS AERO KLŪBAS. UŽ 400 LITŲ, PER DU MĖNESIUS, GALIMA IŠMOKTI SKRAIDYTI ORLAIVIU. PARAŠIUTU ŽEMYN. „MIRTIES KILPA" NETOKIA BAISI. SKRIDIMAS AUKŠTYN KOJOM. AVIATORIŲ „PRIETARAI". ŠILKINĖ MOTERIŠKA KOJINĖ ANT GALVOS. BEMOTORINIS SKRAIDYMAS. APLINK LIETUVĄ PER 5 VAL.

Aero klūbo instruktorius, kap. Garolis, priėmė „Sekmadienio" bendradarbį ir su didžiausiu lakūno nuoširdumu pradėjo pasakoti apie stebėtinus aviacijos gyvenimo nuotykius ir kitus dalykus.

Pasirodo, kad Lietuvos aero klūbas už 400 litų gali kiekvieną jaunuolį išmokyti orlaiviu skraidyti. Iš dabar esančių aero klūbo auklėtinių, šį pavasarį 4 pradės skraidyti. Su kiekvienu mokiniu, per visą kursą, reikia padaryti 50 skridimų. Orlaivį „Junkerso" firmos galima pirkti už 39.000 litų. Bet yra medinių, kurie žymiai pigesni — jie kainuoja tik 15.000 litų. Tai tiek kiek ir automobilis „Fordas", su kuriuo ir labai norėdamas į orą nepakilsi — šypsodamasis pastebi kap. Garolis.

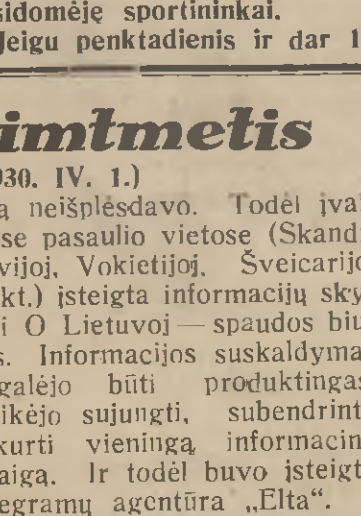
Parašiutas šių dienų aviacijoj turi neabejojamai didelės reikšmės. Bet ir jį naudojant, gali būti nelaimingų atsitikimų.

Parašiutas pagamintas iš labai gero šilko, išskėstas 40 kvadratinių metrų pločio, o suglaustas — visai nedidelis ryšulėlis — kai maišelis su šešiais buterbrodais. Pavojingiausia su parašiutu nutūpti ant aukšto įtempimo elektros vielų.

Buvo Amerikoj atsitikimas, kai parašiutu šoko iš 2000 metrų aukščio, o parašiutas išsiskėtė tik po to, kai lakūnas žemyn krito 1.500 metrų kaip akmuo. Gydytojų apskaičiavimu, fiziniai normalus žmogus, parašiutui neišsiskėtus žemyn kristi gali apie 200 mtr.

Nestoris, vėliau Paryžiuj — Pežo. „Aukštyn kojom" skridimas yra kur kas sunkesnis, bet vienas vokietys išsilaikė 30 minučių. Mūsų lakūnas Januškevičius, ant „Ambo II" išsilaiko „aukštyn kojom" vieną minutę. Tai jau gana gražus bandymas, bet spec. mašinos tokiam skridimui stoka, neduoda galimybės „aukštyn kojom" ilgiau išsilaikyti.

Paskutinis aukštumo rekordas dabar 13 kilom. 300 metr. Pas mus aukščiausiai buvo pakilęs Dobkevičius — 7kil. 200 metr. Be deguonies prietaisų ir spec. aukštumoms pasiruošimo aukščiau pakilti beveik neįmanoma. Kap Garolis buvo pakilęs 6 kil. 800 metr., papasakojo savo įspūdžius ką tokioj aukštumoj žmogus jaučia. Begalinis miego noras žmogų apima, snaudulys kankina, akyse kibirkštys, apima tingumas, Tokie įspūdžiai prasideda nuo 5000 metrų. Motoro ūžimas

Kap. Garolis ant motociklo.

nusilpsta, oras ramus, skaidrus, jokio blaškymo.

Dabar ore, nenutūpiant išsilaiko 6 paras, bet benziną iš kito orlaivio įpila per žarną. Pas mus maksimum nenusileidus ore galima išbūti 11 valandų. Žinoma, galima ir ilgiau — bet kariška aviacija rekordų nesiekia — tuo dalyku daugiau susidomėję sportininkai.

Jeigu penktadienis ir dar 13 d. tai aviatoriai skaito, kad nelaiminga data. Beveik visos avarijos pas mus ir buvo tą dieną. Latvijoj stambi oro katastrofa tą dieną įvyko — sudegė lakūnai. Kitur lakūnai vartoja ir talismanus: mylimosios plaukų saujelė, paukščio snapas, ant firialežo išpaišyti įvairiausi vaizdai ir t. t. Užsienyj talismanų mada labai išgalėjusi.

Bet visus tuos talismanus atmetus, mūsų lakūnai vartoja labai praktišką prietaisą — šilkinę moterišką kojinę. Prieš išskrisdami lakūnai užsismaukia kojinę plačiuoju galu ant galvos, o likusį galą apvynioja apie kaklą. Tokiu būdu lakūnas visiškai ramus nuo nešvaraus šalmo — šilkinė kojinė jį nuo nešvarumų puikiai apsaugoja

Gaisrui gesinti ore yra tam tikri gesintuvai. Rankeną paspaudus, tam tikros dulkės — panašios į miltus, gaisrą likviduoja, bet motoras sustoja ir nusileidžia planiruojant.

Savo esmėj labai įdomus yra bemotorinis skraidymas — planeriu. Šitas skraidymas greit manomas praktikuoti mūsų aero - klube. Tinkamiausia šiam skraidymui vieta būtų palei Nicą. Šitas sportas nebrangus, įdomus ir gyvas. Bemotoriniam skraidymui naudoja oro sroves. Bemotorinį orlaivį iš vietinės medžiagos galima pasidirbti už 500—600 lit.

Bemotoriniu skraidymu yra susidomėjęs maj. Gustaitis Ir mano jį įvesti gyveniman.

Mūsų didesnioji visuomenės dalis aviacijos svarbą dar nėra tinkamai įvertinusi. Skaito, kad skraidyti oru pavojinga, prietaringa ir nepraktiška, o tikrumoj mes matome visai ką kitą — užbaigė aero klubo instruktorius kap. Garolis.

Nuoširdūs ir simpatiški tie aviatoriai. Už savo geras būdo ypatybes, ir nenuilstamą darbą jie tikrai verti visokeriopos pagarbos.

Gulkis.

Orlaivis virš debesų. Bažnytkiemis iš oro. Užsienio svečiai mūsų aerodrome.

Iš mūsų lakūnų su parašiutu laisvu noru šoko pirmutinis kap. Morkus, vėliau Mačiokas ir Martinkus. O nelaisvu noru pavojui ore esant, tik vienas — kap. Garolis. Kalp iš kitų mūsų lakūnų teko patirti kap. Garolio šokimas su parašiutu pavojui ištikus buvo tiesiog klasiškas.

„Mirties kilpa" dabar jau viena iš lengviausių figūrų. Pirmą sykį Maskvoj ją padarė

NAMIE IR SVETUR

„SEKMADIENIO" SAVAITĖS APŽVALGA

Praeitoji tarptautinės politikos savaitė sukosi apie Staliną Sovietų politikos zigzagai kaip tai staiga pasuko atgal. Vienas po kito susilpnėjo Stalino dekretų sunkumai. Staiga visiems palengvėjo.

Kas tai? Stalino bankrotas, ar tai eilinis poilsis?

Duoti į šį klausimą atsakymą, reiškia kaip burti iš kavos tirščių. Tai jau yra sovietų politikoje išbandyta. Klaidą po klaidos daro Kremliaus politikos kūrėjai. Bet ne mažesnes klaidas daro tie, kurie nori nustatyti bolševikų valdžiai galą.

Be abejo, Stalino išėjimas tikrai įdomus. Ir ne pirmą kartą mes „norimą" padarome „įvykusiu". Iš čia visi gandai ir „tikri šaltiniai" apie Stalino atsistatydinimą ir dar gi areštą.

Tačiau be ugnies dūmų nebūva. Jeigu ne tiesa tai, kad Stalinas pasitraukė, tai be abejo, kad jis to bijo. Stalinas nėra užėmęs jokios vietos administracijos aparate. Jis komunistų partijos generalinis sekretorius ir, kaipo toks, gali būti atstatytas tiktai tos partijos suvažiavimu. Tas suvažiavimas turėjo įvykti gegužės 15 dieną, bet Stalinas, naudodamasis generalinio sekretoriaus teisėmis ir savo įtaka, tą suvažiavimą atidėjo neribotam laikui.

Visiškai nesunku įspėti, kam visa tai daroma. Stalinui reikalinga sudaryti suvažiavime reikiama dauguma. Reiškia dabar jis tos daugumos neturi, reiškia dabartinė jo padėtis silpna.

Tose išvadose yra logiška tiesos dalis. Vis dėlto numatyti, kad Stalinas išeitų, sunku. Juk jam gali pavykti sudaryti suvažiavime reikiama dauguma. Tada Stalinas vėl pradės sauvaliauti.

*

Lenkijoj šiuo laiku Pilsudskio kova su seimu pasiekė kulminacinį punktą. Maršalas vėl puolė seimo atstovus. „Pulkininkų" grupė parodė nepaprastą veiklumą obstrukcijos metu.

Užsitęsęs vyriausybės sudarymas parodo, kad seimas šiuo atveju turi pakankamos įtakos. Tuo būdu konfliktas gali išsivystyti į labai aštria formą.

Gegužės mėn. perversmas savo laiku parodė, kad Pilsudskis moka būti ir uzupratoriu. Visas klausimas tiktai ar geras momentas. Ir jeigu šiuo laiku jo aktyvumas baigiasi tiktai ultimatumais ir grąsinimais, tai reiškia, kad dar Pilsudskiui patogus momentas neatėjo.

Pilsudskio šalininkai visomis jėgomis nori įrodyti, kad reali jėga jų šefo pusėje. Jie dar gi išnaudojo tam Pilsudskio vardines. Tačiau, iš viso, paskutiniu laiku Pilsudskio vardas kiek aptemo. Objektyvūs faktai apie tai kalba. Kitaip sunku išaiškinti, kodėl iki šio laiko nėra išvaikytas seimas.

Varšuvos politiniuos sluoksniuose, kiek tai galima iš laikraščių spręsti, įsitikinę, kad Pilsudskis, nebandys jėga savo konstitucijos piršti. Ir tai visai suprantama, jeigu palyginti jėgų santykius. Dabar Pilsudskis turi daug priešininkų.

*

Niekad lietuvių visuomenė aktyviai dar nestojo prieš Sovietų Rusiją. Paaiškinti tai galima tuo, kad iki šio laiko Lietuvai nebuvo progos pareikšti savo nusistatymą sovietų vyriausybės politikos atžvilgiu. Dalyvaudama bendrame proteste prieš tikybinius persekiojimus Sovietų Rusijoje ,lietuvių visuomenė dabar pareiškė reikiamo aktyvumo ir šiuo klausimu.

Kai kurie lietuvių visuomenės sluoksniai dar gi kviečia boikotuoti Sovietų Rusijos prekes. Reikia žinoti, kad Sovietų Rusija įveža į Lietuvą 18 mil. litų įvairių prekių. Tuo tarpu, kai Sovietų Rusijos užkia 1 milijono litų per metus. sakymai Lietuvoje vos tesie- Tad tokia kova bus vieną iš geriausių priemonių.

Kitas klausimas ar pavyks tai įgyvendinti. Prekyvietės apyvarta eina savo keliu. Ten vyrauja ūkio interesai. Vartotojas perka tik tą prekę, kuri savo kokybe ir kaina patenkina jį. Pašalinus iš prekyvietės sovietų prekes ir nepatickus vartotojams joms lygių prekių, — boikotas neturės pasisekimo.

Faustas.

„Eltos" dešimtmetis

(1920. IV. 1 — 1930. IV. 1.)

Pradėjus nepriklausomybės kovas, reikėjo atsilaikyti netik prieš besiveržiančius priešus, bet ir prieš visam pasauly skleidžiamas provokacijas. Juk nepriklausomybės priešai bandė įvairiausiais būdais išprovokuoti tą „sezoninę valstybėlę". Priešų pusėj buvo jėga, buvo patyrimas ir priemonės, o atgimstančioj Lietuvoj tik didysis pasiryžimas būti laisvais. Tuo pasiryžimu augo jėga, patyrimas ir priemonės.

Kaip be ginklų kariai, taip be informacijų šaltinių spaudos darbininkai pradėjo kovą prieš užsienyj skleidžiamą provokaciją ir pavojingą kovojančiai už nepriklausomybę Lietuvai propagandą.

Taip pat reikėjo propaganduoti Lietuvos vardą užsieny, informuoti Lietuvos spaudą, o per ją ir visuomenę.

Nuo pat pradžių prie Lietuvos užsienių reikalų ministerijos buvo informacijų biuras, kuris tačiau tinkamai informacijų neišplėsdavo. Todėl įvairiose pasaulio vietose (Skandinavijoj, Vokietijoj, Šveicarijoj ir kt.) įsteigta informacijų skyriai O Lietuvoj — spaudos biuras. Informacijos suskaldymas negalėjo būti produktingas. Reikėjo sujungti, subendrinti, sukurti vieningą informacinę įstaigą. Ir todėl buvo įsteigta telegramų agentūra „Elta".

Informacija pradžioj buvo nepaprastai sunki. Vieninteliai žinių šaltiniai — užsienio laikraščiai ir vietos provincijos korespondentai. Kad išsikovotų vietą užsieny „Elta" pirmiausia turėjo užmegsti santykius su svetimomis valstybėmis. Bet per kur prie užsienio prieiti? Teko važinėti pas kaimynus, dėrėtis, reikalauti teisių ir prašyti pasitikėjimo.

Vidaus informaciją irgi negalima pavadinti tobula. Trūko patyrusių, žurnalistiniai išsilavinusių žmonių, trūko žinių. Ir todėl „Eltos" aparatas pirmaisiais metais susidėjo iš virš 70 žmonių.

Turint galvoj tų laikų patyrimą ir gyvenimo sąlygas — visai normalu. Juk tada nebuvo to, kas yra dabar.

Dabartinės „Eltos" informacijų šaltinis radio, apie kurį pirmiau ir svajoti neteko. Patys bendradarbiai buvo žalia medžiaga, kurią reikėjo apdirbti, ištreniruoti ir tik tada naudoti.

Bet „Elta" sunkumus nugalėjo. Ji padarė savo, dirbo tiek, kiek ir kitos to laiko agentūros, nes eltiečiams netrūko pasiryžimo, ir energijos. Ypatingos drąsos „Elta" parodė 1920 m. liepo mėnesį. Tuo laiku ji buvo Vilniuj ir kovojo prieš bolševikų šeimininkaujančią provokaciją, energingai padėjo Vilniaus visuomenės veikėjams ir jų leidžiamiems laikraščiams. Kada už Vilniaus Želigovskis ginklą galando, „Elta" šaukė visam pasauliui, kad Vilnius, tik Lietuvai priklauso, Vilnius mūs sostinė ir ginsim ją iš paskutinių jėgų.

Dabartinė „Elta", — tai eilės reformų, moderniškų reformų padarinys. Ji turi apėmus visas informacijos šakas, plačiai naudojasi radio, projektuoja įsigyti savo radiofoną, iš „Eltos" 1929 metais perėmė ekonomine informaciją. Dabar eina užsienio korespondentų reorganizavimas, plėtimo prasmė. Jos Rygos korespondentu paskirtos ilgametis „Eltos" redaktorius p. V. Kemežys, o korespondentu Berlyne—buvęs „Eltos" centro korespondentas p. A. Gerutis.

Vl. Radzevičius.

275000 LITŲ UŽ SAVO ŽMONĄ.

(Tąsa iš 1 puslapio).

Šiuo nusikaltimu labai suinteresuotos apdraudimo draugijos, teismas ir plačioji Klaipėdos krašto visomenė, nes Matulaitis buvo Klaipėdoj žinomas žmogus ir jo nusikaltimas, jei jis yra nužudymo prasmėj, o taip pat draudimo draugijų apgavimas sudaro daug komentarams medžiagos.

Ar tikrai nužudė? Klausimas dar galutinai nepaaiškėjo, bet iš bylos aplinkybių ir artimiausių tiesai daleidimų manoma, kad Matulaitis tai padaryti galėjęs, nes neaiškus jo bendravimas su siuvėja ir slėpimas žmonos nuo draudimo draugijų. Bet ta aplinkybę kiti panegia. Matulaičio žmona buvo silpnos sveikatos ir norėdamas apsidrausti didesnei sumai Matulaitis susiradęs sveiką ir jauną mergina, kuriai gydytojai lengvai išduodavę sveikatos liūdymą ko nebūtų darę tikrai Matulaičio žmonai.

Dėl šeimyninių santykių irgi dvi versijos. Vieni tvirtina, kad Matulaitis gerai sugyvenęs, su žmona dažnai būdavę galima Matulaiti matyti pasivaikščiojant ir beivažinėjant. rioj jo žmona ir praleisdavo

Matulaitis apsivedė prieš pustrečių metų. Žmonos tėvai gyveno Karaliaučiuj, o Matulaitienė iki ištekant tarnavo. Po jungtuvių Matulaitis įrengė maisto produktų krautuvę, kurioj jo žmona ir praversdavo visą dieną.

Pats Matulaitis prie apdraudimo apgaudinėjimu prisipažino, tačiau kategoriškai neigia įtarimą, kad žmona yra bet kokiu būdu nužudyta. Jis tvirtina, jog žmona mirė savo mirtim, o jis rūpinęsis apdraudimu, matydamas silpną jos sveikatos tovį.

Provincijos vaizdai „Sekmadieny“

Aigipto karalius Fuadas iškilmingai sutinka Kaire Belgijos karališkąją porą.

KELIONĖ Į MONT BLANO VIRŠŪNĘ PRIE DIEVO MOTINOS STATULOS.

Vienoj Mont Blano viršūnėj (Šveicarijoj) yra pastatyta iš aliuminijaus 20 metrų aukštumo Dievo Motinos statula. Šimet Šveicarijos katalikai rengia ekskursiją į tą vietą. Ekskursija organizuojama labai plačiu mastu ir tikimasi, kad didelis maldininkų skaičius sutiks joje dalyvauti. Kelionės dalis bus atliekama traukiniu, paskui teks naudotis arkliais ir pagaliau pėsčiomis. Bet visa tai nebaldo organizatorių. Jie pilnai įsitikinę ekskursijos pasisekimu ir pirmą paskelbimo dieną jau įsirašė keliasdešimts norinčių. Įsirašiusių daugiausia įvairūs sporto mėgėjai, jauni žmonės.

Buvau Čedasuose. Vietos vargoninkas veda puikų chorą. Visų choristų balsai, nors į operą vesk. Kaip gražu, kai per purvą už kelių kilometrų atėję jaunuoliai iki vidurnakčio mokosi dainų. Ir pavasarininkai ir tautininkai, jaunimo skyriaus nariai, o gal ir kitoki su malonumu atiduoda savo pasišventimą dainuos menui

Senieji, tie kurie neša šeimos naštą, ūkininkai, jie žino kas buvo Vytautas žino apie Žalgirio mūšį, ir jo mirtį, žino, kad jis buvo didysis Lietuvos kunigaikštis, bet Vytauto jubiliejaus metuose laukia kokios nors malonės, duokim, sau kad ir manifesto, kurs išvaduotų iš skolų verpeto. Tai kalba apie šiaurės Lietuvą. Nederliaus metai ją skaudžiai tebepersekioja.

Nenoriu čia kelti to opaus klausimo, bet tegu kas tik nori nuvyksta į Rokiškio ar Biržų apskritį, įsitikins, kad šiaurinės Lietuvos dalis tik apie paskolas, veksel. ir antstolį tekalba. Girdi, gal Vytauto jubiliejaus metuose valdžia suteiksianti kokias nors lengvatas, ar paskolą.

VEDYBOS —PINIGAI.

Laimingas ūkininkas, kuris turi keletą užaugusių sūnų. Tuojau gauna piršlį ir ieško amerikonkos“, ar amerikono dukterų, kurios duoda pasogos keletą tūkstančių. Ir veda visi tik turitingas, kad tik pinigų. Žmonos vertė, grožis, būdas, išnyks iš apyvartos. Pinigai, kraitis. Kad ir iš žemės bent keletas desėtkų šimtinių.

Vienas ūkininkas turi dvi užaugusias dukteris, pats nesenas, žmona ir du sūnūs. Vienas kunigų seminariją lanko, antras namie triūsia.

— Reikia sūnų „apženyti“, — kalba ūkininkas.

— Juk šeimininkių gana, kam dar? — klausiu.

— Reikia pinigų: sūnus į kunigus kopia, dukterims reikia pasogos, kurgi gausi pinigų? Tegu veda sūnus Vaikevičaitę — aštuonetą tūkstančių gauna.

Ir veda 21 metų jaunikaitis 42 metų Oną su aštuoniomis tūkūstantinėmis. Bus ir dalia seserims ir į kunigus kopiančiam.

Visi, kurie veda iš meilės, apsivedę skrenda į Braziliją ar kur kitur.

„Jaunas jaunavedis“

Eidamas per miestelį sutinku pažįstama senuką. Einu kaip laimės litrą išgėręs ir saldžiai šypsosi.

Užklausiau, kaip gerai sekasi.

— Gyvenu, kaip Dievas įsakė ir šį bei tą sumanau, — atsako žilaplaukis. — Buvau ir apsivesti nutaręs ir nuotaką pasirinkau, bet žmonės ...

— Tai, ką gi žmonės?

— Na, mat, kaip sužinojo, kad jau manau vesti, kad šoks traukti, girdi, senas, senas, tave „dėdienė“ (mirtis) su šešių lentų rūmais apvesdins. Kad juos paibelis, klausyk: šiandien išsiėmiau metrikus, nagi žiūriu, ir kunigas pasakė tik 79 metai sueis šv. Jone. Tai tau senas. Klausyk žmonių kalbos.

Nuėjo senukas per miestelį savo jaunyste patenkintas ir laukdamas Velykų kada galės vesti. Mat, gavėnia vedybų sumanymus užtvenkė.

„Laukiam pašto“.

Šeštadienio vakare prie namo su iškaba: „Č... pašto agentūra“, stovi keliolika vaikinų, kelios merginos, bent ketvertas žilaplaukių seniokų. Užklausus ko laukiama, atsako: „Laukiame pašto“. Mat šeštadieniais atveža paštą. Visi dairėsi ir pamatę paštininką nudžiugo. Kiti net iš kaimų už keleto kilometrų atėję. Beveik iš kiekvieno kaimo po vieną žmogų yra atėję laikraščių. Su džiaugsmu reikia pastebėti, kad mažai yra gyventojų, kurie neskaltytų kokio nors laikraščio.

— Kaip gera Kaune, — kalba jaunuolis žiūrėdamas į manę, — ten vis nauji laikraščiai, naujos žinios, ir taip kasdieną.

— Taip, ten jau galima gauti ir tos dienos laikraščių.

Kažin, mūsų miestiečiai, ar daugiau skaito laikraščių. Nedrąsu išsitarti, bet dauguma ...

L. Dovydėnas.

Siamo dvyniai vienoje didžiausių Paryžiaus gatvių — Trokadero, policininko lydimi vyksta į stotį.

KONTRABANDININKŲ KOVA SU AMERIKOS POLICIJA.

Šiomis dienomis įvyko nepaprastai žiauri kova tarp Amerikos degtinės šmugelninninkų ir policijos. Policijos sargybinis laivas pastebėjo kontrabandininkų laivą ir pradėjo jį persekioti. Kontrabandininkų laivas, negalėdamas pasprukti, stojo į kovą. Per susirėmimą buvo panaudotos visos moderniškos priemonės ir vienas vėliau, o kitas keliom sekundėm paskiau, laivai buvo susprogdinti. Policijos laivas buvo susprogdintas pirmiau. Jam susprogdinti kontrabandininkai panaudojo moderniškiausias karo priemonės — minosvaidžius. Kada atplaukė nuo kranto dar vienas policijos laivas, nebuvo jau nei prohibicijos agentų nei kontrabandininkų.

PRIMO-DE-RIVERA MIRTIES PATALE. Paskutinę minutę prieš laidotuves.

JUOKAI

NEKENČIA.

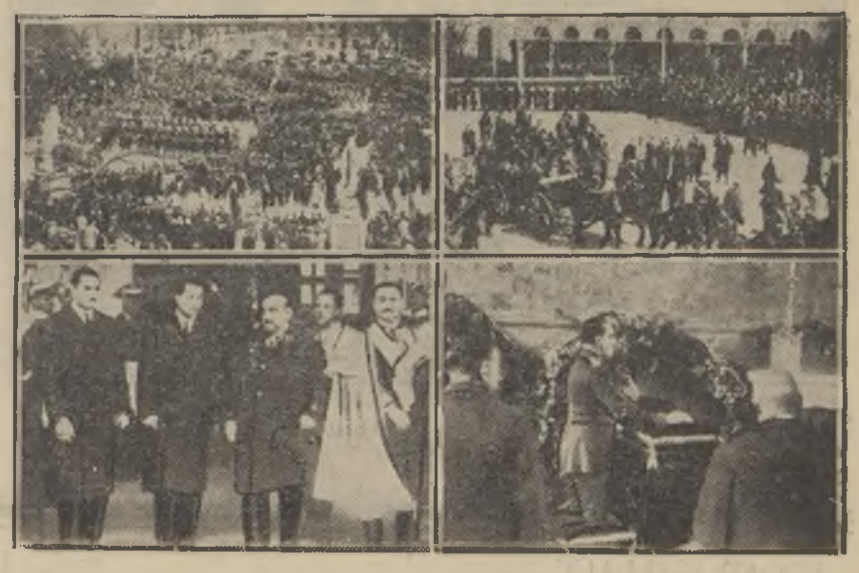
Mergina. — Aš vyrų nekenčiu jau vien dėl to, kad ką jam sakai į vieną ausį, tas per kitą išeina.

Vaikinas. — O aš moterų dar labiau nekenčiu, nes, kas tik joms per abi ausis įeina, tas per burną kelis kart išeina.

NATURALI BAUSMĖ.

Egzaminatorius. — Pasakyki kokia bausmė skiriama už dvipatystę?

Studentas. — Už dvipatystę... dvi uošvės....

PRIMO-DE-RIVEROS laidotuvės. Viršuje: laidotuvių eisena, apačioje — Ispanijos karalius prie diktatoriaus lavono; iš kairės: gerbėjų skaičiuje — generolas Berengeris.

Laiškas iš Čikagos

„SEKMADIENIO“ KORESPONDENTAS.

Tuo tarpu, kai vidutinė Kaunietė kartais gana sunkai kovoja už taip vadinamą „existence minimum'ą“, vidutininė čikagietė, kaip charakterizuoja vienas Čikagos vokiečių laikraštis: „važiuoja per miestą 3.000 dol. automobily... lanko didžiules rūbų sankrovas... mieruojasi apie pusantro tuzino apsiaustų, kainuojančių nuo 60 iki 900 dolerių... valgo užkandį už 10 centų... perkasi Woolworth'o*) pirkinių už 45 centus... ir likusią dalį dienos su savo drauge sėdi vestibiulyje elegantiškiausio viešbučio...“

Čia dar galima pridėt, kad tie „sėdėjimai“ po viešbučių vestibiulius labai dažnai pasibaigia tuo, kad koks nors „prominent business man“ atsiduria prieš teisėją, kaltinamas už čia taip vadinamą „sulaužymą prižado“ (breach of promise), už ką iš jo išieškoma, na, sakysim, gana nedaug — apie 50.000 dol. kaipo atlyginimą už „širdies žaizdas“...

* * *

Čikagietė laikytų gyvenimą daugišku, jei galėtų valgyt pusryčius lovoj; kasdien pirkt po naują skrybėlę ir tiek porų batukų, kiek nori; turėti tiek „galvos skaudėjimų“ (head aches) kiek jai patinka, maitintis išimtinai „šokoladiniais ledais“ (chocolate sundaes*); vartoti tiek dažų kiek tik nori; sukirst visus partnerio gudrumus; pradėt skaityt romaną nuo paskutinio perskyrimo; kasdien lankyt „psichoanalitiką“ del glamonėjimosi ir niekad nebūt kritikuojamai...“

Kada - gi vyrui - čikagiečiui „dangus“, jai bemaž „pragaras“, nes vyras jaustųsi kaip danguj, jei jis galėtų turėti: penketą apatinių kelnių savo atskirame „šifonieriuje“; visas rūbams pakabas savo atskiroj spintoj; teisę atplėšt savo laiškus; skirt plaukus į kurią puka; išcit iš namų kada tik nori ir būt taip ilgai kaip patinka ir... parvest namo pustuzinį nelauktų svečių — pietums; nešiot ryškiai raudonos spalvos kaklaryšį; vartot tiek negatyvų, kiek tik nori ir naudotis gramatika, kuri lengviausia sekasi...“ Kadangi šitokie „agresingi“ čikagiečių reikalavimai, kaip iš vienos pusės (moterų), taip iš antros (vyrų) labai sunkiai sutaikomi, todėl ir nestebėtina, kad 1929 m. čikagiečiai turėjo ir persiskyrimų (divorce) rekordą, pasiekdami net virš 9.000...

Na, betgi nevisos čikagietės tokios jau „išlepėlės“, kad tik lovoj lauktų pusryčių ateinant. Yra porelių gana gražiai sugyvenančių ir kartu „petį į petį“ kovojančių už buvį...

Nesenai Čikagos rytiniai dienraščiai patiekė skaitytojams tokių žinių:

Gražuolė angelo veidu (angel faced) blondinė bandito partneris.

Chicago, Ill. Vakar vakare apie 10 val. vienos banditų porelės tapo apiplėštas taxi šoferis. Tūla porelė stovinti ties kampu H. ir 20 gatvės pasišaukė pravažiuojantį taxi ir pasakė važiuot į 22 gatvę. Pasukę į tą gatvę ir porą blokų pavažiavę, porelė sustabdė taxi ir čia tapo apiplėštas šoferis. Tuo tarpu kaip gražuolė blondinė pakišusi šoferiui po nosę revolverį palaikė, jos partneris — banditas iškraustė jo kišenius, atimdamas 15 dol. bemaž visos dienos uždarbį. O kad sutrukdyt pranešimą policijai, banditas, „davė komandą“ šoferiui, kad pastarasis ir kelnes nusimautų, bet jam pradėjus labai prašyt ir „mielaširdingai partnerei“ užsistojus, kelnės tapo grąžintos. Apleidusi taxi porelė dingo nakties tamsumoje“...

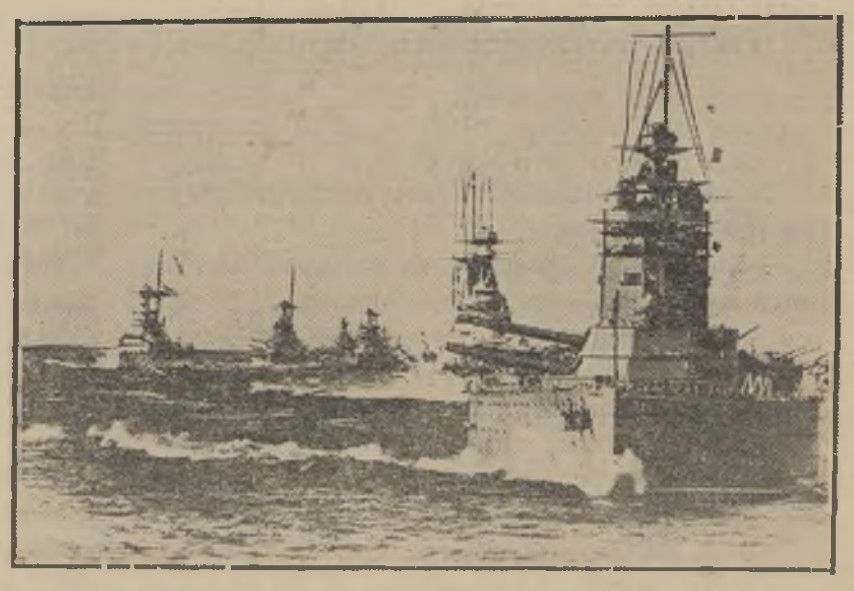
Taip „gražiai“ parašytą ir dar gražiau užvardintą žinią, neiškęs neperskaitęs kad ir labiausiai surembėjęs Čikagos biznierius, kuris gal turi tiek laiko, kad vos spėja perskaityt straipsnių bei korespondencijų antgalvius arba kaip čia vadina „headlines“. O kada toji grakšti porelė pateko į rankas policijai ir tokiu būdu jos atvaizdas laikraščių puslapiuos tapo dienos sensacija, tos dienos laikraščių „nugalėtojų“ taps tas, kuris pirmą juos sugebės parodyt....

Na, tuo kart tiek. Toliau — daugiau.

Jonas Montvila.

*) Woolworth'o krautuvėse visi daiktai turi vieną kainą — 10 centų, arba bent nebrangesni. Jų obalsis „niekas virš 10 centų“. Daugiausia pardavinėja saldainiai ir kt. moteriški smulkūs daiktai.

*) Tai specialiai sutaisyti ledai paduodami tam tikram skystime.

Tuo laiku, kai Londone kalbama apie nusiginklavimą, Vidužemio jūroje anglų eskadra suruošė didelius manevrus.

Ar sunku iššaukti vaiduoklį?

Spiritistų foto - stebūklai.

Jeigu tikėti spiritistams, mūsų matomam pasauly, mes visuomet apsupti paslaptingų individų iš „ano pasaulio" srities.

Su jais reikia tiktai mokėti aiškintis, žinoti būdus jiems materializuoti, padaryti juos matomais ir apčiuopiamais — ir tikėti į juos.

Prie tų sąlygų, — sako spiritistai, — anas pasaulis bus pasiekiamas kiekvienam iš mūs.

Spiritistų autoritetas ypatingai įsigalėjo nuo karo laikų.

Pažymėtina, kad visuose anglų karo raštuose būtinai kalbama apie nujautimus, įspėjimus ir paslaptingus reiškinius su tokiu įsitikinimu ir tokiu rimtu tonu, kad veik nebelieka vietos abejonėms...

Tenka pasakyti, kad Anglija senai įgijo bet kurios šalies reputaciją įvairių dvasių ir vaiduoklių atžvilgiu.

Neveltui sakoma, kad Londono Bokšte yra kas tai panašaus reguliariškam tvarkaraščiui ateiti visoms Henricho VIII nužudytoms žmonoms, be to, jos griežtai prisilaiko chronologinės savo „pasirodymų" tvarkos...

Visoje Anglijoje karo metu susidarė grupės žmonių, kurie tikėjosi, spiritizmui padedant, užmegzti ryšius su žuvusiais karo metu savo artimaisiais...

Pats žymiausias anglų spiritistų, žinomas mokslininkas Oliver Lodž, aistringai įtikinėjo į dvasių telepatiją ir materializaciją po savo sūnaus mirties, kurio jis nustojo karo metu.

Dabar Oliver'as Lodž'as įtikinėja, kad jis nuolat santykiauja su savo sūnumi ir su savo, palyginti nesenai, mirusia žmona.

Toks atviras ir rimtas seno anglų mokslininko tikėjimas verčia, kaip jo draugus- taip ir priešus, jį gerbti.

Tačiau spiritistai turi dar vieną, kur kas karingesnį savo vadą, — Konan - Doilio asmenį.

Šis žmogus visumet pasiruošęs laužyti kardus už „pomirtinį gyvenimą", už materializaciją, automatišką laisvę ir t. t.

Jis, jo žodžiais, yra valdytojas rankraščio, gauto iš „ano pasaulio", iš Oskaro Uaildo. Jis tiki į didelius ir mažus medijumus ir dar gi fėjas ir guomus.

Šiuo laiku Konan - Doil'as veda žiaurią kovą „Taimso" skiltyse ir kituose laikraščiuose, įrodinėdamas žinomo vokiečių mokslininko Rudi Šneiderio medijumo tikrumą.

„Tikra" to Rudi dvasia yra žinoma istorijoje šokikė Lola Montec, kuri kada tai naudojosi Bavarijos karaliaus Liudviko II malone.

Dabar ji, pasirodydama vaiduokle, vadina save Olga.

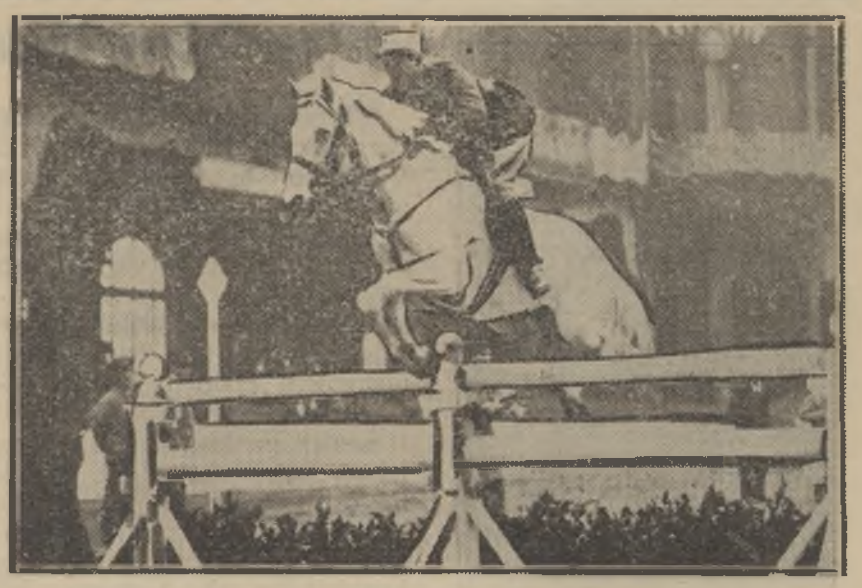
Rudi šiuo laiku rimtai ir varginančiai bandomas spiritistiniam Berlyno institute.

Bandymai iššaukia didelį susidomėjimą įvairiausiuose vokiečių visuomenės sluoksniuos.

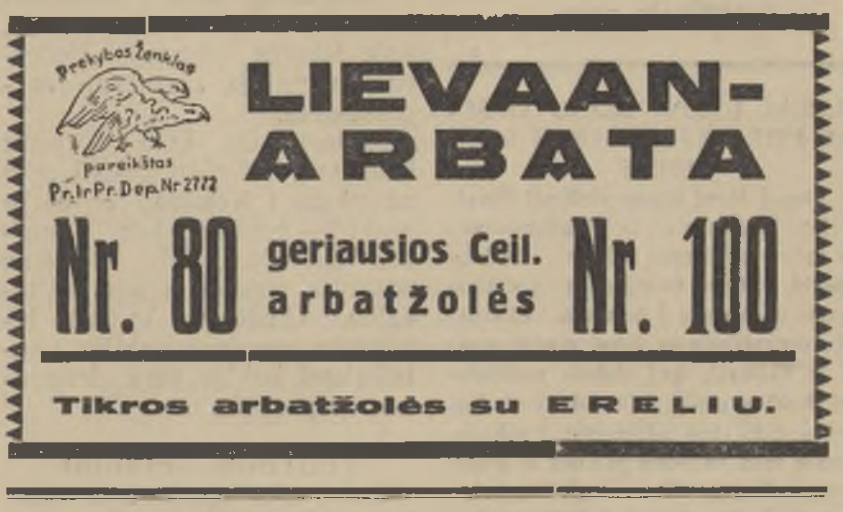
Seansuose Rudi būna visiškai surištas (ir kojos ir rankos), bet „Olga" kalba su dalyvaujančiais ir meta į juos paslaptingai fosforinuotus daiktus. Ji pakelia ir pažemina kambario temperatūrą, iššaukia didelį skersvėjį, kartais parodo ranką, pečius, arba neaiškius veido bruožus baltų debesų fone...

Gali būti viename spiritistai ir turi tiesos:

— Į visa tai reikia neribotai tikėti, — ir tada visa jums lengvai tarnaus!

Naujas sporto konkursas Pary žiuj, Didžiosios Pilies rūmuos.

Suaugęs dramblys ir jo vaikas vyksta iš Hamburgo į Amerikos cirką.

Tam, kad palengvinti darbinin kams darbą dirbti Floridoje darbo metu laikomos paskaitos.

JUOKAI

MANDAGUS PONAITIS.

Viename vagono kupe važiuoja du jaunuoliai.

— Tamstai, panelė, turbūt, labai šalta; tamsta net pamėlynavai?

— Baisiai! Ypač rankom šalta.

— Na tai,, panele, sukišk rankas į mano kelnių kišenes, tai sušilsi.

EDGAR WALLACE.

Negyvos Londono akys

Romanas.

— Štai polisai, — pasakė jis, išimdamas iš stalo dėžės popierius: — jūs matote, kad sumos turi būti išmokamos asmeniui, kurio vardas bus pareikštas vėliau. Mums prisiuntė atitinkamą pareiškimą Stiuarto mirties dieną. Man jį įteikė tiktai vakar rytą. Kartu su tuo mums atsiuntė prašymą išduoti pinigus, pridėję prie jo liudijimą apie Stiuarto mirtį arba patvirtintą to dokumento nuorašą. Tuo pasiremdami mes ir išmokėjome įpėdinei pinigus...

— Įpėdinei? — paklausė Lari: — kas gi tai?

— Štai raštelis apie pinigų gavimą, — atsakė d-ras Dželas, paduodamas jam kvitelį.

Parašas skambėjo: „Klarisa Stiuart"...

XXI.

Lari netikėjo savo akims.

— Klarisa Stiuart? — paklausė jis pamažu: — jūs pažįstate tą ponią?

— Niekados aš apie ją nesu girdėjusi. Bet tai buvo asmuo, įgaliotas paimti palikimą.

— Kaip ji atrodo?

D-ras Dželas uždegė naują sigaretą ir, numetęs išrūkytos nuorūką į židinį atsakė:

— Jauna, graži, elegantiškai apsirengusi.

— Atrodė ji nuskriausta?

— O ne. Jos išvaizda buvo ytin linksma.

— Ji paliko savo adresą?

— To nebuvo reikalinga, nes aš jai daviau atviną čekį. Ji nepriėmė jo, sakydama, jog čekio nenori. Tada aš pasiunčiau žmogų, pinigus gauti ir įteikiau jai grynus pinigus.

— Anksčiau jūs niekados nematėt jos?

— Niekados. Ji pasakė man, kad ji Stiuarto duktė, ir man nebuvo pagrindo jai netikėti.

Po vizito d-rui Dželui jie nuvyko į nužudyto Stiuarto butą, kur seržantas Harvejus vedė tardymą.

— Harvejus labai apsukrus policijos valdininkas, — pasakė Lari: — bet vis delto kai-ko jis galėjo nepastebėti. Jeigu Stiuartas, savo mirties dieną, būtų patyręs, kad pas jį yra dar viena duktė, tai tą dieną, pas jį turėjo kas nors būti.

— Jūs manote, kad Klarisa buvo pas jį?

— Tai negalimas dalykas ir mes turime tai išaiškinti.

Butas buvo „Nommingem Pleis" aikštėje, aukštame, gražiame name. Tokiuos namuos paprastai apsigyvena atvažiavę į Londoną amerikiečiai. Juos įvedė į gražų svečiams kambarį, į kur greitai atėjo maža, žila, moteris.

— Ponia Portland? — paklausė Lari: — aš — inspektorius Holtas iš Skotlend Jardo.

— Dieve mano, vėl policija, — išsigandusi sušuko ji: — mano namas, tų vizitų dėka, įgyja blogą vardą. Aš jau turėjau nemalonumų. P-nas Stiuartas baigė saužudyste? Ir kam tai jam buvo reikalinga padaryti? Per visą laiką, kiek jis gyveno pas mane, aš nemačiau jo tiek linksmo, kaip tą vakarą, kada jis išvyko į teatrą. Paprastai gi jis būdavo visados blogai nusiteikęs.

— Ar buvo pas jį tą dieną kas nors su vizitu?

— Ne, ser; niekas pas jį nebuvo. Aš tai jau papasakojau jūsų pasiųstam sekretoriui. Pas m-rį Stiuartą niekas neatvažiavo. Jis išėjo po pietų ir grįžo anksčiau, negu mes jo laukėm. Bute kaip tik dirbo padienė darbininkė, ir, kada jis atėjo, ji tvarkė jo kambarį, bet aš, bendrai, pastebėjau tiktai kai jis atėjo, kai praeidama pro jo kambarį, išgirdau jį su kuo tai kalbant.

— Kas gi tai buvo?

— Padienė darbininkė. Moteris kurią aš laikas nuo laiko kviečiu kambarių valyti.

— Ar ilgai ji buvo pas jį?

— Veik valandą.

— Valandą? Apie ką gi jis galėjo kalbėti ištisą valandą su padiene darbininke?

— Nežinau! Aš tą aplinkybę ypatingai gerai atmenu, nes moteris išėjo, neprašiusi už savo darbą atlyginimo. Matomai, ji išėjo tuojau pat, kai tik išėjo iš Stiuarto kambario ir daugiau jau nepasirodė.

— Tai man atrodo svarbu, — pasakė Lari, judindamas skruostus: — kalbėjot jūs apie tai su seržantu?

— Ne, ser. Aš tai laikau visiškai nesvarbiu dalyku.

— Kaip vadinosi padienė?

— Nežinau. Mes visados ją Ema vadindavom. Stebiuosi, kodėl ji negrįžo atgal, nes paliko čia savo sutuoktuvių žiedą. Ji visados jį, nusiimdavo plaudama grindis. Jos padėties moteriai, tai buvo nepaprastas žiedas: pusiau platina, pusiau auksas ir.... Prilaikykite panelę! — staiga suriko ji.

Lari greitai atsisuko, sugriebė Dianą į savo glėbį ir padėjo ją ant sofos.

— Aš baisi idijotė, — pasakė ji, atsigaudama ir stengdamasi pasikelti.

Bet Lari neleido jai atsistoti.

— Kas su jumis? — paklausė jis.

— Man atrodo, kad kambary oras kiek sunkokas.

Tiesa, kambarys buvo perdaug prikūrentas ir blogai išvėdintas.

Šeimininkė atidarė langą.

(tąsa kitam numery).

„Sekmadienio“ naujienos be politikos

TIK ŠIEMET GRĮŽO IŠ PASAULINIO KARO.

Į Krondštato miestą, Karpatų kalnyne nesenai atėjo nepažįstamas žmogus ir pareiškė, kad jis dabar jau grįžta iš pasaulinio karo.. Pasirodo, tas žmogus iki šiol dar nežinojo, kad pasaulinis karas senai pasibaigė. Jis buvo su vienuolika savo draugų mūšio metu pasitraukę iš fronto į tolimus Karpatų kalnų šlaitus ir ten sapstydamies praleido tokį ilgą laiką. Visa, ką dabar jis rado mieste, žmogelį nepaprastai nustebino. Vietoj baisenybių jis rado gražius namus, didelę pažangą. Visa tai tiek sugraudino pabėgėlį, kad jis nesusivaldydamas pradėjo verkti.

NUO STOGO STAČIAI Į PAKULAS.

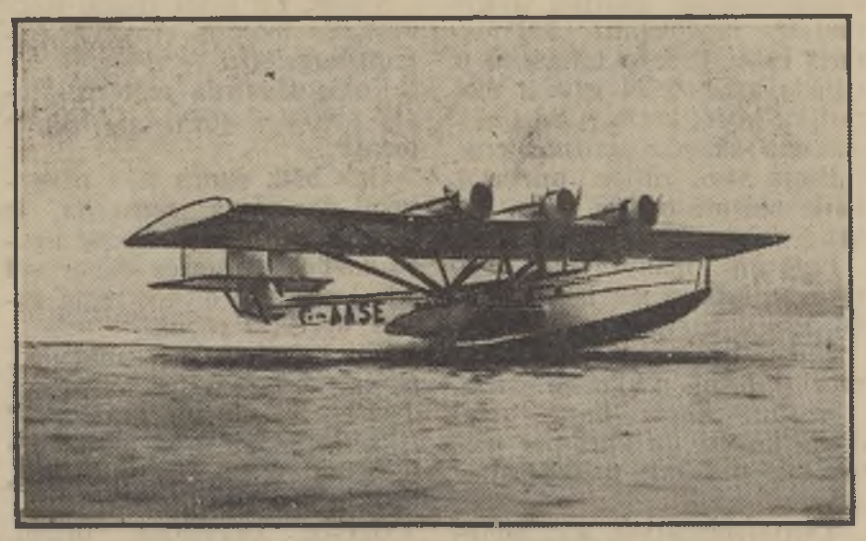
Vienas darbininkas Berlyne taisė 8 aukštų namo stogą. Paslydo per neatsargumą ir krito žemyn. Ten žemai buvo kietas gatvės grindinys ir nelaimingą darbininką laukė neišvengiama mirtis. Tačiau čia įvyko labai keistas ir nelauktas sutapimas. Kaip tik tuo pačiu metu pro namą važiavo didelis vežimas, pilnas prikrautas pakulų. Ir ką jūs manot? Darbininkas nepakliuvo kur kitur, bet krisdamas tiesiai apskendo pakulose. Žinoma, jis neužsimušė ir iššokęs iš vežimo sugrįžo prie savo darbo.

SAVOTIŠKOS PENSININKĖS SUKAKTUVĖS.

Prieš metus Londono miesto valdyba paskyrė pensiją vienai moteriškei, kurios viduriuos, sulig gydytojų tyrinėjimais, buvo ištisas šiltinės ligos bacilų spiečius.. Pati ji sveika, bet dalyvaudama su žmonėmis ir jies gamindama valgius, ji daug ką užkrėsdavo. Kad išvengus užkrėtimo, moteris buvo izoliuota ir jai paskirta pensija. Tai vienintelė pensi'a visam pasauly ir jos sukaktuves Londonas savotiškai minėjo. Jos niekas nelankė, pasiuntė tik dovanų, pasveikino ir linkėjo nuo bacilų atsikratyti.

TĖVAS UŽ SŪNŲ.

Nepaprastai šiurpus vaizdas įvyko šiomis dienomis prie mažos Kalifornijos traukinio stoties. Žaizdamas ant pylimo paslydo stoties sargo 8 metų vaikas. Kaip tik tuo pačiu metu atvažiavo traukinys ir ėjo tais bėgiais, ant kurių nukrito berniukas. Nelaimės, rodos, nebuvo galima išvengti, bet čia pat atsirado vaiko tėvas ir nieko nelaukdamas šoko sūnų gelbėti. Jis sugriebė vaiką ir nespėjęs nubėgti vaiką perrito per bėgius, o pats tik spėjo truputį paslinkti. Kojos jo liko ant bėgių ir traukinys jas abi nupiovė.

Pirma pasauly „Oro jachta“ vieno anglo sukonstruota specialiai oro kelionėms ir aprūpinta elektros šviesa.

ŠTAI DĖL KO ŽMONĖS SKIRIASI.

Čikagos gyventojas V. Gerhart, vedęs nebejauną, bet turtingą žmoną, po kelių mėnesių šeimyninio gyvenimo padavė teismui skundą, reikalaudamas perskirti jį su žmona.

Skunda Gerhart išvardijo priežastis, dėl kurių nori skirtis, būtent: 1. Jo žmona be paliovos kremtanti taką, 2. nuolat vaikščiojanti su užtaisytu revolveriu, 3. šokusi nuo tilto į upę, 4. išvažiavusi į Texas valstybę pas kaubojus ir grįžus žadanti jį primušti.

JAPONAI IR VĖL NUŠVILPĖ PAGARSĖJUSIĄ OPERĄ.

Kiekvienas mėginimas pastatyti Puccini operą „Madame Butterfly“ Japonijoj labai nemaloniai baigiasi Šiomis dienomis tą operą buvo mėginama statyti jau penkta kartą, bet pasisekimas toks pats, kaip ir pirmesnių mėginimų operą nepavykdavo baigti. Šį kartą ji buvo nutraukta antro akto vidury, nes publika isteriškai juokėsi iš aktorių ir pačios operos. Ypač juokingomis atrodo japonams artistės, kurios nori atvaizduoti japonietes ir dėvi japoniet'škais rūbais.

Pirmą kartą „Madame Butterfly“ Japonijoj bandė pastatyti rusų gastrolinė opera, bet kaip pirmas, taip, ir paskutinis baigėsi nutraukimu.

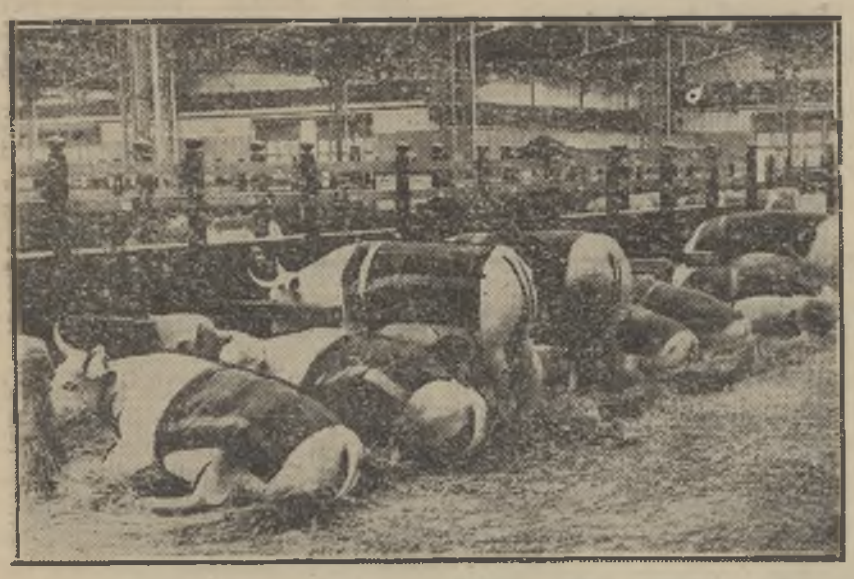
DĖL TATUIRUOTOS NUGAROS TEKO VEDYBAS ATIDĖTI.

Paryžiuj yra paprotys jaunam kavalieriui, prieš palaidojant savo viengungystę, triukšmingai paūžti. Viena jauna panelė, prieš ištekėdama, irgi nutarė pasekti viengungiais, bet susilaukė labai nemalonių pasekmių.

Baliuje, kurį ji surengė savo mergavimo pabaigai pažymėti, dalyvavo būrys jaunų vyrukų, kurie nutarė paįvairinti tokiais atvejais nusistovėjusią programą. Pagrobę panelę, jie ištatuiravo kubistišku dėsniu jai ant nugaro. Kada jie ją pa'eido ir panelė parsigavo namo, kur galėjo apžiūrėti savo nugarą veidrodžiuos, ji pasibaisėjo pamačius vyrukų dekoratyvių pastangų rezultatus.

Jos tėvai sutiko su ja, kad bus geriausia atidėjus jungtuves kitam kartui, o atidėjimo motyvu jaunajam plačiau neaiškinti. Dabar panelė yra specialisto rankose, kuris mėgina pašalinti tatuiravimo žymes.

Kiekviena rimta šeimininkė turi atkreipti dėmesį į skalbimo muilą „MALŪNAS“ FLORANCE.

Šiomis dienomis atsidariusios Paryžiuje žemės ūkio parodos kampelis.

JUOKAI

JIS TIKTAI ILSISI.

Po ilgų bandymų tėvui, pagaliau, pavyksta priversti nutilti išlepintą rėksnį.

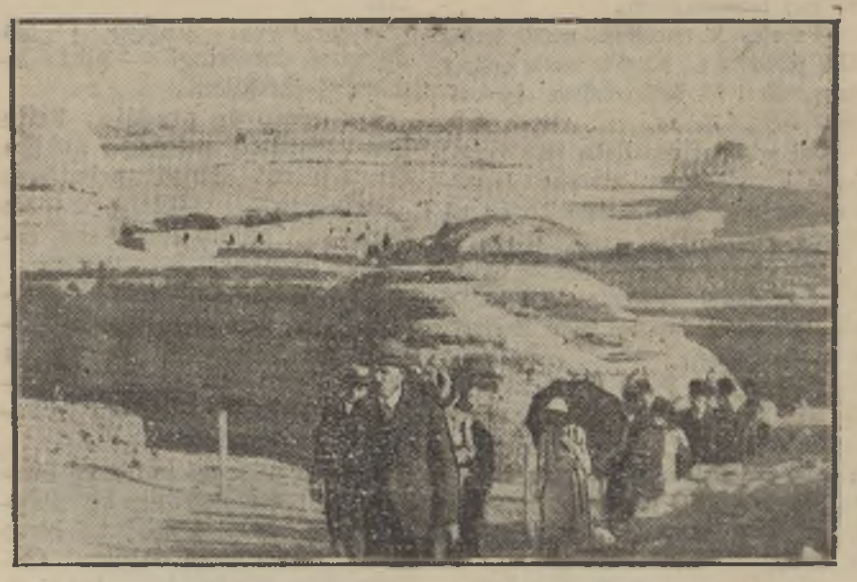
— Aš žinojau, kad įstengsiu priversti tave nutilti!

— Aš visai nenutilau. Aš tiktai ilsiuosi.

GAVĖNIA.

Žmona. Jau ir gavėnios susilaukėm, pasibaigė vedybų laikas.

Vyras. — Dar blogiau, kad ir skirtis tuo laiku negalima.

Belgijos karališkoji pora piramidžių krašte.

KASTUTIS.

Tylinčiam kaime

Galingasis pavasaris

Kada Liucija galutinai įsitikino, kad ji jau spėjo pamilti Julių, nauja pavasario saulė paglostė širdį, mieste trankytą.

Kaip gera pradėti naują gyvenimą naujoj vietoj ir naują laiku. Pagyvenus, pavargus, atgimti naują, nejaustu meilės kūdikiu.

Šį vakarą Liucija laukė Juliaus. Laukė jo nauja širdim. O motina tuo tarpu irgi su praeitim atsisveikino.

Motina norėjo pamiršti visa tai, kas buvo. Bandė užtrinti biauraus rudens ir negailėstingos žiemos uždėtas žymes. Ji rengės pavasario maldai su nauja siela, naujais džiaugsmais. Džiaugsmais, nusikaltėlės, kuri savo buvusiu gyvenimu jau pasibiaurėjo.

Tos dvi moterys šiandien laukė, laukė pavasario, laukė ramesnio gyvenimo. Dangaus skliautas, kuriuo maloniai saulė sliuogė, turėjo joms visada būti giedras. Ta žemės pėda, ant kurios krito pirmi pavasario saulės spinduliai, turėjo sutvirtėti, daugiau nesikeisti ir koja, stovėjusi kartą tų pavasario spindulių tarpe, neturėjo daugiau purvą mindyti.

Pavasaris šiandien joms atrodė revoliucija, naikinančia visus, nugraužusius kūną ir širdį, parazitus. Tai dvasios pusiausvyros, dvasios kovos revoliucija. Tai naujas šūkis naujam gyvenimui.

Jei pavaaris būtų visada, tai visi žmonės būtų tokiais, kokiais jie nori būti tik valandomis. Sąžiningais ir visad jaunais, bet...

Tik tas nelemtas „bet“ iš vidaus išrauja pavasarį ir įmeta ten tamsius rudens debesis. Jei jau širdy kartą ruduo apsilankė, reikia ypatingai stiprus pavasario, kuris rudenio diegus iš širdies išrautų.

Kaip tik toks stiprus pavasaris šiandien ir buvo aplink visus Pumpiškių kaimo laukus. Pavasaris aplink visą namą, jo vidų. Namą, pastatytą miesčionkos.

Stovėdama greta Liucijos motina dairės po plačius laukus.

— Ach dūkrele, kaip čia bus gera, kaip malonu. Nebus to miesto purvo, nebus nusikaltimų.

Duktė nieko neatsakė. Ji prisiglaudė prie motinos visu kūnu. Prisiglaudė galvodama apie berną Julių.

Ar ateis jis vakare? Ar sutiks pas jas tarnauti? O svarbiausia — ar pamylės? Tai klausimai, kurie nedavė Liucijai ramybės, sveiko galvojimo. ?

O motina tuo tarpu kalbėjo toliau:

— Viską pamiršiu. Viša man darosi tolima, atgyventa. Tačiau dar liko gražaus laiko, dar daug valandų stovi prieš akis. Gyvenau ligšiol nusikaltimų purvyne, gyvenau aferistės gyvenimu, bet dabar aš žinau, kad ta aferistė jau mirė. Taip staiga pasikeičiau, kad pati nepažįstu save. Pardėjau atgimti dar tada, kai Kostui, kurį gal jau ledai sumaišė, neleidau panaudoti tave vienam direktoriui šantažuoti. Paskutinis mano darbas buvo sunkus — tave gelbėdama nušoviau Kostą, bet Dievas mato, kad nušoviau niekšą, didžiausią iš aferistų, nušoviau ne žmogų, o gyvulį, ilgą laiką mane valdžiusį. Teis mane, baus, nebijau dabar. Kaltę atpirkti visvien reikės. Bet daugiau nusikaltimų nebus! Atkentėsiu už tuos, kuriuos padariau, bet prieš tai dar norėčiau pagyventi, pasidžiaugti ramiu žmonių laime, valandomis pabūti su jais, o paskui, paskui....

— Matyte, nekalbėkim apie tai. Tu dar gyvensi, daug ir gražių valandų matysi. Mes dabar būsim nauji žmonės. Nauji su nauju gyvenimu. Teisingai sakei, kad garsi aferistė jau mirė, tavy pasiliko tik ponia Skroblienė ir daugiau niekas. Tad baigkim viską su praeitim.

— Taip, aš baigiu, mieloji Liucija, bet....

— Nieko negalvok. Baigta ir šventa!

— Dėkui dūkrelė. Aš tik Skroblienė!

Liucija pasviro per langą. Kaime tyla tylutėliai slinko. Mergaitės akys sustojo ties Pukio trobomis. Apmetė jas aplink, perbėgo kiekvienas duris. Bet berno nesimatė.

— Mama, mus reikalingas bernas. Pasamdykim!

— Aš taip ir galvoju, bet ką?

— Pukio berną. Prašiau jį vakare ateiti. Sakau, mama nori, kad pas mus tarnautum.

Skroblienė pažiūrėjo dukterei į akis.

— Liucija, jis tau patinka?

— Bet, mama, be reikalo. Jis tvirtas vyras. Drąsus...

— Taip, jis drąsus ir dar toks keistas.

— Keistas?

— Kada rišau žaizdą, apie tave klausinėjo. Ar duktė? Ar turėjau sūnų?

— O mane, ar turėjau brolį ir kur jis yra. Pasakiau, kad turėjau, bet kur jis yra negalėjau pasakyti.

— Gerai dūkrele. — Motina sunkiai atsiduso. Ji prisiminė provincijos miestelį. Prisiminė nušautą Julių Skroblą. Tą Julių Skroblą ir tebelaikė savo sūnum.

— Ach, kad bent dabar, vienai valandėlei, gyventų mano Julius. Aš po to mielai sutikčiau mirti. Bet... pati kalta. Juk turėjau atgimti sūnui ir jį auginti.

— Mama, tu vėl į praeitį.

— Ne dūkrele. Tik taip sau...

— Nenusimink. Pukio bernas irgi Julius. Jis geras žmogus ir manau, kad tau bent dalinai galės sūnų pakeisti. Jis, sužinojau, neturi motinos ir niekas nežino iš kurios vietos į čia atkeliavo. Atėjęs į Pumpiškius jis pasivadino Juliumi, o dabar jį vadina Pukio bernu ir niekuo kitu. Keista.

— Našlaitis vyrukas. Gal ir susigyvensim. Bet ar jis sutiks? Tetarnautų ir nuo šiandien. Geriau mokėsim negu Pukys. Na, tiesa, kažin kaip Pukio sūnus Kaune? Nepakliuvo dar „studentėlis“ į policijos rankas.

— Trauk jį šimtai.

— Na, o tavo garbintoją Arturą?

— Viskas turi būti nauja. O jis iš senųjų. — Energingai atsakė.

— O meilė?

— Aš jo labai nemylėjau. Taip sau. Mieste.

— Tu paprastai nieko labai nemylėjai.

— Bet manau, kad mylėsiu. Patylėjus motina pastebėjo.

— Apie Pukio berną dažnai kalbi. Tau jis bent įdomus?

— Ar nori, kad būčiau atvira? Taip?

Kai motina teigiamai palenkė galvą, duktė tyliai ištarė:

— Julius man labiau patinka. O gal ir myliu, bet dar nežinau tikrai.

— Pukio berną?

— Taip, Julių, Pukio berną, tik... jis rengiasi vesti.

— Ką vesti?

— Pukio tarnaitę.

— Nenusileisk! Jei myli — nugalėk!

— Tik jeigu jis nepamylėtų...

— Tai, tai. Jau ir ištižai Laikykis ir nepamiršk, kad moteris esi. O moteris turi nugalėti.

Tuo tarpu pro langą švysteléjo šešėlis ir alkana Liucijos akis pamatė Juliaus veidą.

Moterims „Sekmadienis“

Moterų atsakymai.

Į patiektus klausimus apie vyrų meilę gauta netikėtai daug atsakymų.

PANELĖ R. K. IŠ KAUNO RAŠO:

Prisipažįstantį meilėję vyrą moteris mažiau gerbia todėl, kad ji mėgsta paslaptį, fantaziją, bet ne pliką realybę. Vyras pasidaro tada neįdomus, pažįstamas, suprantamas.

Atėjus laikui jis turi žodžiais savo jausmus pareikšti. Moteris savo meilės pirmiau parodyti negali.

Kai vyras nori laimėti moters pasitikėjimą ir meilę, jis turi būti švelnus. Tačiau bailių moterys nekenčia. Vyras turi būti atsargus ir nepasidaryti cinišku.

Vyras, kuris meilėje pamiršta savąjį „aš“, vertas ne neapykantos, bet pasigailėjimo.

Vyras, kuris slepia savo meilę įdomus ir patraukiantis. Moteris, meilę supratus iš pasielgimų, labiau ją vertina, nes jo elgesiuos mato tragizmą, o tas moterį tam tikram laipsny vilioja.

KITA PANELĖ, PASIRAŠIUSI X, neigia staigų meilės prisipažinimą ir pažymi, kad vyrai impulsingai prisipažįsta meilėje.

Meilės žodžiai, pasak jos, priklauso nuo temperamento.

Panelės X nuomonė, meilė turėtų būti platoniška. Kitokią meilę galima įgyvendinti tik šeimyniniam gyvenime.

Jai taip pat nepatinka toks vyras, kuris bemylėdamas nustoja inercijos, nes tada jis neįstengia kovoti už būvį.

Bet baigdama sako, kad jai patinka tas, kuris nesiėpia. Reikalauja tik, kad vyro jausmai būtų širdingi, dvasioj užgimę.

MOKYTOJA P-LĖ V. B. IŠ RUDAMINOS RAŠO:

Nemylimo vyro prisipažinimas meilėje patenkina tik mūsų savimeilę. Kartais meilė iššaukia ir pasigailėjimą, draugiškumą, o atsitinka, kad ir meilę.

Kada vyras myli, jis turi pasisakyti. Žodis — galutinas meilės užliksavimas.

Norįs iššaukti moters susidomėjimą, vyras neturi rodyti, kad moterim domisi. Indiferetiškas elgesys išskirs jį iš kitų tarpo ir tada moteris juo susidomės.

Vyras turi būti vyru ir mylėdamas neturi netekti valdomosios jėgos.

Mylintis vyras turi būti atviras, bet kartu ir paslaptingas. Paslaptis turi pritraukiančią galę, o tas neduos meilei nykti. Bet čia pats vyras turi jausti saiką.

Moterų skyriaus redaktoriaus p-lės Zuzi iškeltas meilės prisipažinimo klausimas rado gyvą pritarimą moterų tarpe. Be jau gautų ir čia dedamų atsakymų paskutinėmis dienomis gauta dar eilė įdomių atsakymų iš Panevėžio, Gražiškių ir kitų vietų. Juos įdėsime sekančiam numery.

Dabarties ir praeities moterys.

Drąsus pamėgždžiojimas vyrui ir, tuo pat laiku, pabrėžtas moteriškumas — du ašigaliai, apie kuriuos sukasi visos šių laikų moters pastangos.

Iš vienos pusės mes matome visišką jos savarankiškumą juridiniuos, visuomenės ir profesiniuose santykiuose, dėka ko moteris gali konkuruoti su vyru visais atvejais.

Iš kitos pusės daugiau, nei kada nors, sušvelninto moteriškumo pasireiškimas tiems pat vyrams nugalėti....

Kada gi moteris pradėjo naudotis tais kovos metodais?

Dauguma iš mūsų atmena, kokį triukšmą buvo sukėlęs kiek laiko atgal pasirodymas moters prie automobilio vairo... O dabar? Kaip šaltai ir pasitikinčiai moteris valdo mašiną didžiausio judėjimo gatvėse.....

Trisdešimts metų atgal gatvėse pasirodė pirmos dviratininkės sporto kelnėse (tai nebuvo panašu šių laikų sporto kostiumams).

Tas sukėlė didžiausią sensaciją....

Visi vyrai žiūrėjo į jas, daugiau dorovingi — piktindamiesi šnibždėjo.....

Kai moterys pradėjo keltis ant viršutinio autobuso aukšto, tai taip pat buvo pripažinta „negirdėtu“... Tiktai „nedoros moterys“ galėjo leisti sau panašius dalykus.....

Dabar moteris viena pusryčiaudama kavinėje, ramiai išima pudrą, lūpoms paišelį ir šaltai daro reikalingą „remontą“. Ji užrūko sigaretą ypatingai didžiuodamosi.

O kaip nesenai moterys bendrai nelankė kavinių be palydovų? Rimtai poniai tai buvo laikoma negalimu dalyku. Galima dar gi drąsiai tvirtinti, kad tokią „viengungią“ mandagiai, bet rimtai būtų paprašę pasišalinti.....

Dauguma iš mūsų buvome liudininkais, kaip greitai išsivystė moterų profesijos su visomis jų sensacijomis:

— Pirma moteris — gydytoja. Moteris — advokatas. Moteris — kunigužis.

Jomis stebėjosi nemažiau, kaip dabar transatlantiniais lakūnais....

Visur apie tai buvo ginčijamasi.....

Nėra nieko įdomesnio, kaip vartyti senus albomus ir matyti pirmas sportsmenes korsetuose ir ilgose suknelėse, pirmas studentes juokingose kepuraitėse.....

Jos atrodo mums stačiai karikatūromis.

Ir tiktai nuo to laiko, kai visa tai tapo įprasta — moteris nustojo būti juokinga.

Bet, juk tai dar nereiškia kad ji turi nustoti koketuoti?

Anksčiau emansipaciją įsivaizdino sau tiktai, kaip pamėgždžiojimą vyrams.

Laikas parodė, kad moterys ir mergaitės dabar daugiau moteriškesnės, nei kada nors.

Jos moka priduoti gracijos ir elegantiškumo sportui, rūkymui ir monokliui... Kai moteris rūko, ji daro tai vienu iš penkių arba šešių grynai moteriškų būdų, kurie ryškiai skirias nuo rūkančio vyro manierų.

Buvo savo rūšies pranašai, kurie nujautė moterį tokią, kokia ji dabar yra.

Netenka manyti, kad visa, ką mes laikom šių laikų dalyku, yra dabar „atrasta“.

Senai, labai senai moterys rengėsi pagal paskutinę madą.

Ir daug šimtų metų atgal mada keitėsi du kart per metus taip pat kaip ji keičiasi ir dabar.

Tvirtai nustatyta, kad moterys vartojo kosmetiką visais laikais pradedant nuo senovės egiptiečių, Renesanso moterų ir — baigiant mūsų šių laikų poniomis.

Kosmetinius papročius galima sutikti pas primityviausias tautas. Troškimas ir noras atrodyti gražia — moters kraujuje.

Bet yra sritis, kurioje, šių laikų moteris tikrai paėmė rekordą.

Tai — apsukrumas amatuose ir sporte.

Taip pat nėra abejonės tame, kad šių laikų moteris padarė didelį žingsnį pirmyn visame, kas liečia temperamentą.

Visose šių laikų sporto fotografijose moteris atrodo trokštanti nugalėti.

Kokią išvaizdą moteris turės po dešimties... po šimto metų?

Gali būti, mums teks pergyventi dar vieną sensaciją, ir moterys rodysis baliuose ilgose suknelėse, kurios dabar vėl įėjo į madą, o dienos metu nešios vyriškus rūbus.

Tuo atveju, jos, matomai, norės dirbti visus vyriškus darbus, ir „gamtos karaliams“ teks tinginiauti arba užsiiminėti namų ruoša, žiūrėti vaikų, puoštis ir važinėtis.

Gatvių kampuose, turbūt, stovės moterys policininkai, kuriems bus įpareigota daboti gatvės judėjimą.....

Kaip primityviškai mes visa tai įsivaizduojame.

Ir, greičiausia, mūsų vaikai taip pat juoksis iš mūsų naivios fantazijos, kaip mes juokiamės iš senovės žurnalų pranašingų karikatūrų“.....

K.

„Sekmadienio“ moterims.

Gausus atsakymų kiekis verčia mane džiūgauti dėl rūpestingo moterų demėsio vyrų meilės prisipažinimo anketoj. Visų prisiųstų atsakymų įdėti negaliu pirmiausia dėl vietos stokos, o antra dėl to, kad atsakymų mintys kartais sutinka. Pasirinkau tik charakteringesnius, bet nemanykit gerbiamosios skaitytojos, kad jūs atsakymai nepadarė man naudos. Nuomonių pasidalinimas visada yra naudingas ir juo naudingesni jis yra mums, moterims.

Prašau visas skaitytojas reikšti savo pageidavimus dėl moterų skyriaus plėtimo ir tobulinimo. Nurodykite savo norus, o į visa tai bus atkreipta tinkamo dėmesio. Už kiekvieną laišką reiškiu širdingiausią padėką.

Kai kuriuos iš atsakymų pareikštas keistas abejojimas, esą, ar p. Zuzi tikrai yra moteris. Galiu įnuraminti abejojančias drauges, kad esu tokia pat moteris, kaip ir visos jūsų mano ranka, tiesiama per „Sekmadienį“ visoms skaitytojoms yra tikrai moteriška, nuoširdi ir draugiška.

Zuzi.

Red. pr. Abejojimui pašalinti greitu laiku įdėsime p-lės Zuzi fotografiją. Tada neteks aiškintis. **Red.**

Priaugančios panelės

Užėjus kartą pas vieną ponią, jos namie neradau, bet tikėdama, kad greit sugrįš, nutariau laukti.

Gretimam mergaičių kambary girdėjau balsus, jauną juoką.

Kai aš, sėdėdama po langu, varčiau žurnalą, iš mergaičių kambario išbėgo šeimininkės duktė, pasiėmė knygą ir vėl sugrįžo. Per tą laiką aš pamačiau, kad ji turi pas save draugių, bet kokios jos ir kas tokios dar nežinojau. Žinojau tik, kad šeimininkės duktė Veliotė mokėsi mergaičių gimnazijos penktoj klasėj.

Mergaitės, užtikrintos, kad kambariuos nieko nėra, nes mane nepastebėjo, savo tarpe kalbėjosi gana atvirai, intymiškai. Tai buvo kalba, charakteringa visoms dabartinėms gimnazistėms. Jų žodžiuos spindėjo augančios kartos interesai. Jų lūpomis kalbėjo XX amžiaus mergaitės tipas.

Pradžioj kalbėjo apie gimnaziją, trimestrą, dvejukes. Paskui perėjo prie atskirų mokytojų. Viena iš kompanijonių pasakojo, kad lotynų kalbos mokytojas labai kvailas. Esą, jis atėjo kartą į klasę ir prieš dėstydamas pamoką pranešė, kad jo žmona pagimdžiusi sūnų ir todėl neišvaliusi jo kelnių, nedavusi naujo kalnieriuko...

Antroji mergaitė pranešė, kad jų klasės auklėtoja įsimylėjusi į fizikos mokytoją. Į klasę ateinanti su suveltais plaukais. Šaiposi prieš fiziką, mirkčioja jam, bet tas į auklėtoją dėmesio nekreipiąs.

— Vakar mačiau „Strauso valsą“ su Willi Fritch, — pasakojo Velotė. — Willi Fritch! Ach, koks jis! Kaip pašėlusiai bučiuojasi!

— O aš mačiau Ivan Petrovič! Jis gražesnis už tavo Willi Fritch. Tikras vyras. Kai pažiūrės, tai net šiurpas nukrato. Arba Vladimir Gaidarov. Tai bent vyrai. O Willi Fritch tik bučiuojasi aistringai.

— Man tas ir patinka. Nuo jo bučiuotis išmokau. Užtikrinu, kad be žado sėdėjau, kai jis bučiavo Susi Vernon. Kiek aistros, kiek karščio! Šitaip, aš suprantu, bučiuoja tik tikri vyrai.

Pasigėrėjimo kalbą nutraukė plonas balselis:

— Velot, ar tu jau iš tikrųjų kada nors bučiavaisi?

Vietoj atsakymo garsus, išdidus juokas. O tik po jo vėl išgirdau:

— Jei mes būtume žinojusios, kad tu, Liuli, tokia kvailutė ir naivi mergaitė, nebūtume tave jokiu būdu priėmusios į kompaniją. Juk mes jau visos bučiavomės ir dar kaip!

Kita dar pridėjo:

— Jei nori būti mūsų tarpe — elgkis taip, kaip mes.

— Bet kas bus, jei mamytė sužinos? — Matyt, mamytės prisiminimas jai baimę sukeldavo.

— Mamytės neprivalo nieko žinoti. Prižadėk taip elgtis, kaip mes, ir būsi mūsų draugijoj. Viena dar sąlyga — svarbiausia — tylėti.

— Gerai, — nedrąsiai sutiko

— Bravo. Aš tavim, Liuli, gėriuos. — Pasididžiavo Velotė. — Dabar pasakysiu tau, kad Juozas tavim labai domisi. Klausė kas esi ir būtinai nori susipažinti. Eisim.

Visam kompanija sujudėjo, bet šeimininkės duktė dar prisiminė:

— Mergaitės, jūs nematėt mano naujos balinės suknelės. Lukterėkit, pademonstruosiu.

— Bet pasiskubink, paskui jiems teks ilgai laukti....

Po trumpos valandėlės, praleistos tyloj, mano ausis pasiekė nusistebėjimo šauksmai:

— Ach, ach! Kokia panelė! Tikra paryžietė!

— Kaip puiku! Krepžorž dangiškos spalvos gėlė, sagutė. Ilga ir, be to, siaurutė talijoj.

— Tavo karininkas pašėls, kai su juo šoksi.

— Neužmirškit dar, kad ir plaukus sutaisys Muralis. Mama taip sakė.

— Ir mano sutaisys!..

Ir mano!..

Ir mano!..

Taip šūkaudamos jos išbėgo iš kambario ir galvotrūkčiais nudūmė į pasimatymą.

Dabar tik aš patyriau, kad ta „tikrų“ panelių kompanija susidėjo iš 14—16 metų gimnazisčių.

Zuzi.

Mintys apie moterį.

Moters meilės pasitenkinimo šaltinis — vedybos.

Moteriai ašaros yra tiek natūralios, kiek vyrui vyriškumas.

Mylėti — moteriai reiškia — visada matyti, jausti visu kūnu ir dvasia kiek galima arčiau mylimą žmogų.

Jei Dievas būtų norėjęs moterį padaryti vyro valdove būtų ją sutvėręs iš vyro galvos, jei norėjęs atvirkščiai — padaryti verge — būtų sutvėręs iš vyro kojų. Bet Dievas sutvėrė moterį iš šonkaulio — reiškia jis davė vyrui draugę ir padėjėją visuos gyvenimo sūkuriuos.

„Šalta“ moteris tai tokia, kuri kely dar nesutiko vyro kurį turės pamilti.

Pažiūrėjus į ištekėjusios moters veidą galima pasakyti, koks jos vyro būdas.

Moteris sako, kad ji vergė, o visuomet yra tikra, kad ji valdovė.

Kai pamatau moterį — gaila jos, nes ji dedasi vyrą suprantanti, kai pabučiuoju — pavyzdžiu jai, nes norėčiau kaip ir ji tikėti, kad jei pabučiuoja, tai jau myli.

Tikrai juokinga ta mergaitė, kuri nori taip galvoti, kaip galvoja vyrai.

M-m ELIZABETA KEIMER, pirmą kartą per 2000 metų nupaišiusi Popiežiaus paveikslą. Ji dabar Berlyne.

ALI MURZA.

Jauniausia Lietuva

Romantiška poema.

Pirmoji giesmė

I

Rainys gyveno sau Atkaičiuos
Su mažute šeimyna savo.
Jis nusimanė litų skaičiuos
Ir juos dažnai slaptai skaičiavo
Veltui jis neleis nė cento.
Bet jeigu reikia kam,—paskolys
Iš trisdešimts penkių procentų,
Ar svetimas tu būk, ar brolis...

II.

Ir taip sukalęs kapitalą
Išleido sūnų jis į mokslus.
Patiko seniui, mat, be galo,
Kad sūnus drožtų pamokslus.
Gimnazijų dabar, kiek nori,
Gyvenam mes šviesybės laiką.
Per tat ir noris paspadoriui
Išleist į ponus savo vaiką.

III.

Rainiukas augo ir mokinos.
Maldingas buvo ir malonus,
Slaptai tevaikščiojo į kinus.
Ir džiaugės vaiku kapelionas.
O girtas dvarininkas Juška
Turguj sutikęs seni Rainį
Sakydavo: „Rainy, na, ką?
„Tai būsime, psekrev, ies
svainiai?“

IV

Tolyn— gudryn vis ėjo vaikas,
Gyvenimo jį traukė menas.
Jis vyriškai visuomet laikos
Ir skaito kriminal-romanus.
O Joną Glinskį, vyrą greitą,
Jis išsirinko už vadovą.
Ir štai abu slaptai jie skaito
„Šerloką-Cholmsą“, „Kazanovą“.

V

Gimnazijoj juk nieko nėra,
Išskyrus „Grafą. Montekristą“
Tvanki ir rūgšti atmosfera.
Nualo greitai gimnazistą.
Išmoko jis per trumpą laiką
Ir šmencafera ir očko.
Ir gert išmoko jis su saiku,
Be to, išmoko dar kai-ko...

VI

Visi mes mokėms po truputį
Ir šio ir to, ir šen ir ten....
Tad mokytam šiandieną būti
Nesunku, patikėkit man.
Tad ir Rainiukas greit pamatė,
Kad jis per ketverius metus
Už savo seną gudrų tėtę
Jau mokytesnis yr perpus.

(tąsa kitam numery).

BONZO.

APIE KĄ JIE KALBA?

Pletkininkų dialogas

— Gerą dieną. Kas naujo?

— Naujo? Tiesa aš žinau tokią ypatingą naujieną.

— Būtent?

— Pasirodo, negalima kovoti su sindikatais. Nėra jokių priemonių jiems sekti.

— Niekai. Nėra tokio reiškinio gyvenime, su kuriuo negalima būtų kovoti. Šiltinę, cholerą, marą nugalim, bankrotus suvaldėm, o sindikatams nusileidžiam.

— Vis delto...

— Jokių vis delto. Tegu tiktai įsako, ir bus galas sindikatams. Kas tai iš tikrųjų. Plėšia vartotoją vidudienį, ir nėra galimumo to išvengti. Nepatikėsiu.

— Bet juk „Lietuvos Aidas“ rašo jog nėra galimumo kovoti. Gal jūs rekomenduosite priemonę?

— Tegu sumažina sindikatų gaminamoms prekėms muitus.

— Bet juk tai pakenks krašto pramonei.

— Tegu įveda toms pat prekėms monopolį.

— Tai surišta su išlaidomis.

— Tegu padidina mokesnius sindikatų laikomoms įmonėms.

— Tai bus sunkenybė vartotojui.

— Tegu duoda leidimus naujiems fabrikams atidaryti. Konkurentų visados atsiras.

— Apie tai „Lietuvos Aidas“ nieko nerašo. Bendrai pas mus prekybos srityj įstatymdavystė daugiau primena antologiją, nei įstatymus.

— O naujas įstatymas apie firmų perdavimą?

— Apie jį tai aš ir noriu kalbėti. Kiek metų, kai jau kalbama apie tokio įstatymo reikalingumą?

— Vieni, dveji, treji, ketveri...

— Meskite skaityt. Pas jūs pirštų neužteks.

— Bet vis delto dabar toksai įstatymas bus.

— Kada bus? Per kiek metų?.. Palaukit, neskaitykit, vėl pirštų neužteks.

— Jūs labai didelis skeptikas. Ne. Aš žiūriu kaip ištikrųjų yra. Pas mus apie gerus įstatymus tiktai kalba. Įvesti juos neskuba. Pagaliau ką gi reiškia viena — dvi dešimys metų istorijos plane?

— O kur skubėti? Jau visi bankrutavo. Dabar jau niekas firmą neperdavinės. Jau ir reikalo nėra.

— Atrodo įdomiau būtų kalbėti kuria nors šios dienos tema. Nors ir apie prieššventinį sezoną.

— Prašau. Aš ne antitikybininkas.

— Juk ne apie tikybą aš norių kalbėti, o apie kelnes.

— Kieno kelnes?

— Tai visvien. Jūs ką nors siuvate?

— Žinoma kostiumą ir paltą?

— Paltas birželio mėnesį bus visiškai gatavas, o vasaros kostiumas paskirta rugpiūčio mėnesį antras pritaikymas.

— Niekaip negalima spėti. Šventės. Siuvėjas užimtas.

— Sakykite. Štai aš jau dešimtą žmogų klausiu. Pas visus ta pati istorija. Bet jūs kam nors gi laiku suspėja pasiūti kostiumą. Jūs matėt tokius laimingąsiusius?

— Asmeniškai nemačiau. Apie juos girdėjau. Tai tie, žinote, kurie dar gi loterijoje išlošia.

— O jūs girdėjote apie naujus skaitytuvus?

— Telefonams?

— Ne. Automobiliams. Jis kontroliuoja taksi. Visa užrašo. Kokiu keliu ėjo mašina, kokiu greitumu, į kokią karčiamą buvo užėjęs šoferis ir visa kitą.

— Nuostabu. Ach kaip gerai būtų toks skaitytuvas mano žmonai.

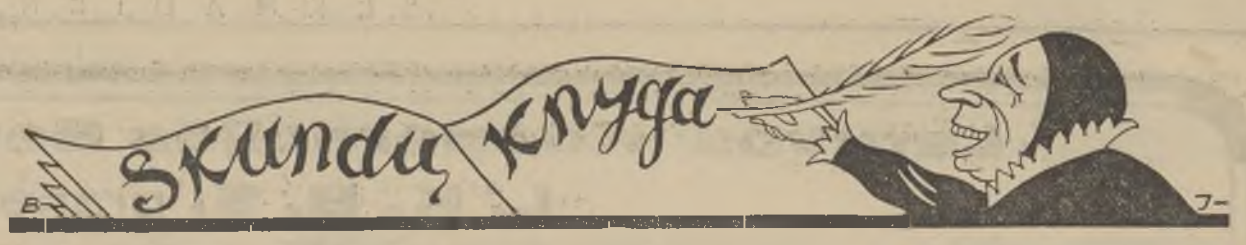
— Bene jūsų žmona mašina?

— Ne. Bet vis delto naudinga ji tikrinti. Vis siela būtų ramesnė.

Bonzo.

DĖMĖSIO!

NUO SEKANČIO NUMERRIO VISI SKAITYKITE NAUJĄ „SEKMADIENIO“ FELIETONĄ „MUSŲ ARTISTŲ ALBOMAS“.

KEISTO ŽMOGAUS UŽRAŠAI.

* * *

Vienos apilinkybės aš niekaip nesuprantu. Visur kalbama apie jaunuomenės ištvirkimą, apie moters puolimą, o teisme eina bylos apie iššaginimą. Atrodytų, jei moteris prieinama ir lengvamanė, nėra reikalo ją imti jėga. Tačiau vis dėlto pareiškimai apie iššaginimus byra į prokuratūrą, kaip bulvės iš kiauro maišo.

Vienkart tenka pastebėti dar viena aplinkybė. Kada tai labai retos buvo iššaginimo bylos, užtat retai ir išteisindavo. Praeities teismo praktika parodė, kad be priežasties ir reikalo moteris nepareikšdavo teismui apie iššaginimą.

Dabar ne tas. Bylų daug, bet ir išteisinama taip pat daug. Išsėdi žmogus iki teismo 5 mėnesius, o po to, išeina iš kalėjimo išteisintas. Reiškia, skundai ir pareiškimai apie iššaginimus daugiau nebeturi tos pirmykštės tiesos dalies.

Tai štai kur šuo pakastas. Iššaginimo faktas, kaip ir įrodyti, taip ir paneigti nepaprastai sunku. Liūdininkų šiuo atveju, beveik ir niekados nebūva. Visas kaltinimas pamatuojamas nukentėjusios pareiškimu ir medicinos ekspertyza.

Tarp kitko apie paskutinę. Jau senai teismo medicinos autoritetai pastatė klaustuką apie iššaginimo galimumą.

— Kad iššaginti — sako vienas iš to mokslo autoritetų, — reikalinga, kad žagintojas būtų gerkulesas, o auka bejėgis kūdikis. Kitam jėgų santyky moteris visados turi galimumo priešintis ir išvengti iššaginimo galimumo.

Tą minti baigė puikiausiu aforizmu žinomas kriminalistas prisiekęs advokatas Bobričevas — Puškinas:

— Prie maksimalės prievartos turi būti minimalus aukos sutikimas.

Kiekvienam žingsny gyvenimas mus įtikinėja, kad naivių mergaičių daugiau nėra. Tačiau suaugusios panelės visur atrodo ne šio pasaulio. Šokių metu jos bėga į tamsius koridorius bučiuotis su savo kavalieriais, važiuoja automobiliuose už miesto, ateina pas jaunus vyrukus į butus geria su jais vyną, voliojasi ant sofų, o po to, duoda skundus apie iššaginimą.

Ar ne laikas tiktai rimtai pastatyti klausimas:

— Kas šiuo atveju kaltas?

Ar vyras, kuris daugžadančiu lengvamaniškumu gal būt tapo suviliotas, ar moteris, kuri visa gerai žinojo „anksčiau“ ir pradėjo gailėtis „vėliau“?

Vėl ne į tą vietą taiko papročių saugotojai. Projektuojama uždrausti kriminalinių filmų demonstravimą. Būk tai jos parodo blogus pavyzdžius ir auklėja nusikaltėlius.

Niekas neginčys, kad nusikaltėlių niekas negema. Juos sukuria gyvenimas. Tačiau vargu bei šiuo atveju turi kokios nors pedagoginės reikšmės kino.

Draudimo šalininkai tvirtina, kad kriminaliniai nuotykiai supažindina žiūrovą su nusikaltimo technika ir praktika. Taip sakant — pavyzdinis mokymas.

Naivi baimė... Paprastos peštynės prekyvietėje, kiekvienas gatvės įvykis ar viešoje vietoje skandalas duoda daug daugiau progos stebėjimams. O kriminalinė kronika laikraščiuos? Nejaugi ir ją uždrausti? O teismo posėdžiai? Taip pat uždaryti nuo publikos?

Tokiuos rimtuos reikaluos, kaip nusikaltimų išnaikinimas, reikia eiti tiesioginiu keliu. Kartą gyvenimas — tai nusikaltėlių mokykla, reikalinga kiekvieną izoliuoti nuo gyvenimo. Ir pirmoje eilėje žinoma, draudimo projekto autorius. Pastatęs tiltą turi pirmas pereiti jį.

Keistas Žmogus.

Maišai su netikru auksu, parduotu „Metropolio“ viešbuty per pagarsėjusią auksо afera.

Vedybų skelbimai

„KAS DRĄSUS?“

Tas, kuris susipažinęs su 22 m. rimta, inteligentiška ir pasiturinčia ūkininkaite, esančia X-tos kategorijos valdininke, pasidalys su ja gyvelmo vergais ir džiaugsmais. Ji nori pažinties su rimtu, inteligentišku ir pasiturinčiu vyru, nejaunesniu 30 m. Kaunas, „Sekmadienio“ redakcija. Šatenka.

Jei jūsų skalbiniai
beskalbiant suplyšta
aišku, kad jūs
nemazgojate jų su
„MUILAS
su SMUIKU“
S-ga „Mullas“ Kaune

Grandiozinės „Sekmadienio“
kelionės
KUPONAS № 12
25 toki kuponai duoda skaitytojui teisę dalyvauti rengiamos „SEKMADIENIO“ lėšomis negirdėtos kelionės lošime.
Kelionę laimėjusį skaitytoją „SEKMADIENIO“ REDAKCIJA NEMOKAMAI NUVEŠ į bet kurią iš EUROPOS, AZIJOS, AFRIKOS ar Pietų Amerikos šalių ir parveš atgalį Lietuvą.

LAIŠKAS REDAKCIJAI.

Prašau gerbiamos redakcijos patalpinti artimiausiame „Sekmadienio“ Nr. šį mano paaiškinimą:

tilpusiame 12 Nr. iš kovo mėn. 22 d. š. m. straipsny veter. gyd. Avižienis nužudytas... korespondento pasikalbėjime su manim, mano kaikurie paaiškinimai nušviesti netiksliai.

1) žodis „apnuodytas“ mano nebuvo sakyta, o buvo sakyta „apsvaigintas“ (prasmė-pritrenktas), kas matyti ir iš tolimesnio straipsnio turinio.

2) paskutiniame posme pradedant nuo žodžio „Bet, jeigu mūsų teisingumo organai nekreiptų dėmesio ir t. t.“ mano nebuvo ir negalėjo būti pasakyta, kadangi apie teisingumo organų bešališkumą, jokių abejonių aš neturiu.

E. Veterinarijos Departamento Direktorius. p.

Mironas.

Savosios pramonės augimas

Nežiūrint to, kad sąlygos mūsų pramonei vystytis yra gana nepalankios, būtent: kredito brangumas, gamybos perteklius, užsienio konkurencija, vyraująs pas mus įsitikinimas, jog pagamintos Lietuvoje prekės negali būti geros ir t. t., mūsų fabrikai vis tik pamažu vystosi ir tobulėja.

Štai iš dalies liečia ir mūsų aliejaus pramonę, kuri gamina iki šiam laikui išimtinai paprastą naturalų linų ir saulėgrąžų aliejų, kaip valgiui, taip ir technikos tikslams, patenkindama vietos rinką.

Paskuiniais metais į Lietuvą pradėta importuoti valgomas augalų aliejus apdirbtame pavidale.

Akc. B-vė „Ringuva“, norėdama paraližuoti aukščiau minėtą aliejų importą, tam tikslui įrengė savo aliejaus dirbtuvėse specialinius, brangiai kaštuojančius, naujausios sistemos aliejų refinavimui aparatus, kurių pagalba išleisti į rinką pagerinti rafinuoti linų ir saulėgrąžų aliejai. Dėka savo aukštajai kokybei ir prieinamoms kainoms, mūsų aliejai beveik visiškai sustabdė skystujų valgomųjų augalų aliejų įvežimą iš užsienio. Visi prekybininkai, ir stambios kepyklos, negali apsieiti be „Ringuvos“ aliejaus, paties vartotojo primygtinai reikalaujamo.

Užsienio firmos visais būdais stengiasi atsikariauti nu- rinką. Bet tikime, kad ne- taigos, tiek atskiri vartotojai, kaip ir iki šiolei, padės mums apginti savo pozicijas, ypač, jei prekių vartotojai, nenustos peikti lietuviškus išdirbinius su ženklu „made in Lithuania“ ir niekada nereikalaus importuoto aliejaus.

Naujį „Florance“ išdirbiniai

Žinomas Lietuvoje savo geros kokybės produkcija tualetinio muilo fabrikas „Florans“ pradėjo gaminti baltiniams plauti muilą markės „Malūnas“. Tuo tikslu prie fabriko įrengta specialė laboratorija, aprūpinta visais paskutinės technikos įrankiais.

Pasinaudodamas firmos „Florans“ maloningumu mūsų bendradarbis aplankė fabriką. Čia jis galėjo netarpiškai įsitikinti, kaip atydžiai ir sąžiningai firma žiūri savo naujos gamybos.

Vietos prekyvietėje jau senai buvo jaučiama baltiniams plauti gero ir ekonomiško muilo stoka. Iki šio laiko geriausios jo rūšys buvo įvežamos iš užsienio.

Užsirekomendavęs savo geru renome fabrikas „Florans“ visados palieka ištikimas savo devizui: „Tiktai kokybė sudaro prekėms parduoti galimumus“.

Letuvos Kooperacijos Bendrovių Sąjunga

L. K. B. S. praneša, kad

DANŲ DARŽOVIŲ SĖKLOS

jau atvyko ir parduodamos per Centrą, KAUNAS, Juozapavičiaus prosp. 2 Nr. ir skyrius:

Klaipėdoje, Šiauliuose, Ukmergėje, Panevėžyje, Rokiškyje, Kedainiuose ir **Vilkaviškyje**

bei krautuves: **Šiauliuose, Panevėžyje ir Radviliškyje** ir 264 vartotojų bendrovėse

Ūkininkus perspėjame nepirkti kitur nekontroliuojamų sėklų nežinomos kilmės

LKBS-os importuojamos danų daržovių sėklos yra **ŽEMĖS ŪKIO RŪMŲ kontroliuojamos,**

todėl nusipirkę LKBS-goj galit būti tikrit, kad turi gerą prekę.

ARTĖJANT VELYKŲ ŠVENTĖMS
NEPAMIRŠKITE APIE **puikų**
ALŲ

PALĖ — ALĖ

„GOLDBERGO“
ALAUS BRAVORAS
— PRIENAI —

Tai visai ne tas pats muilas!

Įsitikins kiekvienas, kuris įkalbėtas pamėgintų vartoti pamėgdžiojamąjį Boro-Timolo muilą, kadangi padirbti galima tik pavadinimas ir įpakavimas (etiketė) tačiau **jokiu budu** ne kokybė.

Kas nori grožį suteikiančio muilo, tas vartoja **tiktai**

A. MOGILEVSKIO ir SŪNAUS

BORO-TIMOLO MUILĄ

atsisakydamas pirkti visokius kitus siūlomus muilus.

balandžio 5 d.

4 val. po pietų, Rotušės Salėj bus

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus

XVI-os Loterijos

V-os klasės lošimas

Įsigikyte laiKu BILIETŲ.

BILIETAI PARDUODAMI: Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Loterijos Valdyboje Kaune, Laisvės Al. 35, bankuose, pašto įstaigose Kaune ir provincijoj, bankuose ir pas agentus.

Baltinių plovimas reikalauja
ne tiktai mokančios šį darbą tinkamai atlikti rankos bet ir
vykusio muilo.
Šiuo atvėju naujai išleistas fabriko ***„Florance“ muilas „Malūnas“*** bus tinkamiausias baltiniams plauti muilas.
Šeimininkės išmėginkit!

Dabar kiekvienas
PRIVALO VISUOMET TURĖTI DĖŽUTĘ
„Pastilių Salde“
PASTILES „SALDE“ DEZINFEKUOJA IR GAIVINA KVĖPUOJAMUS TAKUS, APSAUGO NUO GERKLĖS LIGŲ, NUŠALIMO IR GRIPO.

Budas prieš raudonas rankas

ir negražų veidą vartokite geriausią, baltą be taukų **Chremą Leodor** kuris rankas ir veidą daro baltu ir kurį dangelis vartoja, įpatingai moterys. Chremas **Leodor** yra tuo geras, kad juo patepus, veida šaldo ir nera pastebimas, taipgi gerai laikosi pudra. Šis Chremas yra pagamintas iš gelių ir gerai kvepia.

JAU DEŠIMTMEČIAIS PATIRTA
kad kooperatyvas tik naudą
— vartotojui gali atnešti. —
„PARAMOS“ koope-ratyvo 15 krau-tuvių
aprūpina pirkėjus visomis prekėmis ir sveika duona.

Gaunamę iš įvairių vietų daug padėkos laiškų

VYRAMS Apsaugos guma

„OLLA“ PRĀS..?!

Už kiekvieną gumą pridėta garantija.

Parduodama visose vaistinėse ir kosmetikos krautuvėse.

Žinias teikia: **V. ŠURAS**

KAUNAS Kalnų g-vė 26 Nr.

Klientų žiniai!

1. Pranešu, kad mano foto - dirbtuvė persikėlė į Laisvės al. Nr. 11. 2. Prie dirbtuvės yra specialė mėgėjams foto - laboratorija. 3. Kiekvienu metu galima iššaukti fotografą be atskiro atlyginimo už kelią. 4. Ten pat galima gauti pirkti įvairių mano nuotraukų vaizdų.

Foto-dirbtuvė M. PRANCKŪNO

Kaunas, Laisvės Al. 11 kiemė Telef. 21-05

(Prie Įgulos bažnyčios)

— šaltam ir drėgnam orui esant,

geriausia priemonė apšildyti kambarį

yra el. saulė, kurios spinduliai pradeda šildyti tojaus po įjungimo į paprastą štepselį.

Karo cenzūros leista. Atsakomingas redaktorius leidėjas STASYS SADAUSKAS. „A. Baka“, spaustuvė, Kaunas, Oželių g-vė 5, tel. 970, b. 971.